

Medborgarundersökning

Mariehamn 2012

De senaste rapporterna från ÅSUB

- 2011:1 Där kärnkompetens och kunskapsekonomi möts
- 2011:2 Konjunkturläget våren 2011
- 2011:3 Nordisk-baltisk sjöfart 2011. Föregångare och eftersläntrare i sjöfartspolitiken
- 2011:4 Utvärderarnas rapport 2010. Landsbygdsutvecklingsprogram för landskapet Åland för perioden 2007-2013
- 2011:5 Arbetsmarknadsbarometern 2010
- 2011:6 Undersökning om ålänningars alkohol- och narkotikabruk samt spelvanor år 2011
- 2011:7 Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn hösten 2011
- 2011:8 *The significance of duty-free sales on board ferries to the transnational transport system in the Baltic Sea Region*
- 2012:1 Konjunkturläget våren 2012
- 2012:2 Arbetsmarknadsbarometern 2012
- 2012:3 Utvärderarnas rapport 2011. Landsbygdsutvecklingsprogram för landskapet Åland perioden 2007-2013
- 2012:4 Frivilligarbetet inom det åländska föreningslivet -samhällsekonomiska och kvalitativa effekter
- 2012:5 Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn. Hösten 2012
- 2012:6 Små företags kapitalförsörjning på Åland. Behövs offentligt riskkapital?
- 2012:7 Uppföljning av landskapsandelsreformen 2008

Förord

I denna rapport presenteras resultatet av en brett upplagd medborgarenkät där de boende i Mariefhamn fått möjlighet att bedöma staden som plats att leva i, den kommunala servicens kvalitet samt medborgarnas möjligheter att påverka stadens beslutsprocesser. Projektet är genomfört enligt samma modell och med samma vetenskapligt beprövade metoder som motsvarande studier gjorda av Statistiska Centralbyrån (SCB) i Sverige, varför resultaten också är jämförbara med dessa.

Rapporten, som har beställts och finansierats av Mariefhamns stad, är den första i sitt slag på Åland. ÅSUB har visserligen rätt nyligen genomfört en liknande enkätbaserad studie gällande kommuninvånarnas syn på den kommunala verksamhetens organisation inom Åland som helhet (ÅSUB Rapport 2010:9), men den hade annat syfte och genomfördes också enligt en annan metodologisk analysmodell.

Den enkät som rapporten bygger på skickades ut till ett slumpmässigt urval av ca 1 000 Mariefhamnare av vilka 547 stycken inkom med svar. Detta ger en svarsprocent på ca 55 procent vilket kan anses som rätt normalt för den här typen av undersökningar, något som också ger en statistiskt godtagbar säkerhet för de redovisade resultaten.

ÅSUB vill härmed rikta ett stort tack till alla dessa nästan 550 Mariefhamnare, utan vars enkätsvar denna undersökning självfallet inte hade varit möjlig att genomföra!

Richard Palmer har inom ÅSUB varit ansvarig för projektet. Han är också denna rapportens författare. De ”öppna svaren” i slutet av enkätformuläret är registrerade och sammanställda av *Christina Lindström* och *Robert Lönnqvist*.

Mariefhamn i december 2012

Bjarne Lindström
Direktör

Innehåll

Förord	3
Figurförteckning	7
Tabellförteckning	8
1. Sammanfattning	9
1.1 Mariehamn som en plats att leva på.....	10
1.2 Invånarnas bedömning av stadens verksamheter	11
1.3 Möjligheterna till påverkan och inflytande	12
2. Syfte, metod och underlag	13
2.1 Syfte och bakgrund	13
2.2 Urval och bortfall	13
2.3 Viktning av svaren	14
2.4 Felmarginaler	15
2.5 Analysmodell	15
2.6 Arbetsgång för modellanalysen i korthet	18
2.7 Effektmått och prioriteringmatris.....	19
3. Del A: Invånarnas bedömning av Mariehamn som en plats att leva på (Nöjd-Region-Index (NRI))	21
3.1 Inledning: modell A	21
3.2 Invånarnas helhetsbedömning av Mariehamn som en plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index (NRI))	21
3.3 Rekommendation	23
3.4 Faktorerna	24
3.5 Vilka områden bör uppmärksammas för att få nöjdare medborgare?.....	26
4. Del B: Invånarnas bedömning av stadens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index (NMI))	30
4.1 Inledning: modell B	30
4.2 Nöjd-Medborgar-Index (NMI).....	30
4.3 Verksamheterna	32
4.4 Vilka verksamheter bör uppmärksammas för att få nöjdare medborgare i Mariehamns stad?	35

5. Del C: Hur nöjda är invånarna med sitt inflytande i Mariehamns stad? (Nöjd-Inflytande-Index (NII)).....	38
5.1 Inledning: modell C	38
5.2 Nöjd-Inflytande-Index (NII).....	38
5.3 Vilka områden borde prioriteras för att medborgarna skall bli nöjdare med möjligheterna till inflytande?	43
6. Sammanfattning av de öppna svaren	45
Referenser	50
Dataprogram för PLS-analys	50
Bilaga 1: Sammanfattning av modellerna	51
Bilaga 2: Enkäten.....	55

Figurförteckning

Figur 1. Prioriteringsmatrisens grundform	11
Figur 2. Beskrivning av Modell A.....	22
Figur 3. Prioriteringsmatris: <i>Nöjd-Region-Index</i> (NRI)	28
Figur 4. Modell A: områdenas betyg (skala 0-100) och effekt (skala 0-5) rangordnade efter betyg.....	29
Figur 5. Beskrivning av modell B	31
Figur 6. <i>Nöjd-Medborgar-Index</i> (NMI) – Prioriteringsmatris 2012	35
Figur 7. Modell B: områdenas betygsindex (skala 0-100) och effekt på helhetsbetyget (skala 0-5) rangordnade efter betygsindex	36
Figur 8. Beskrivning, modell C	39
Figur 9. <i>Nöjd-Inflytande-Index</i> (NII) - Prioriteringsmatris	43
Figur 10. Modell C: Områdenas betyg (skala 0-100) och effekt (skala 0-5) rangordnade efter betyg.....	44
Figur 11. Modellbild A: <i>Nöjd-Region-Index</i> (NRI). Medborgarna om att bo och leva i Mariehamn	52
Figur 12. Modellbild B: <i>Nöjd-Medborgar-Index</i> (NMI). Invånarnas bedömning av stadens verksamheter	53
Figur 13. Modellbild C: <i>Nöjd-Inflytande-Index</i> (NII). Invånarnas bedömning av inflytandet	54

Tabellförteckning

Tabell 1. Svarande efter kön och åldersgrupp	14
Tabell 2. Vikter för beräkning av index för samtliga svarande, efter kön och åldersgrupp	15
Tabell 3. Latenta och manifesta variabler i indexberäkningarna för de övergripande bedömningarna	17
Tabell 4. <i>Nöjd-Region-Index</i> (NRI), indexet <i>rekommendation</i> samt betyg (index 0-100) och felmarginaler för områdena	22
Tabell 5. <i>Nöjd-Region-Index</i> (NRI), indexet <i>rekommendation</i> samt områdena med betyg (index 0-100) och felmarginaler, efter kön	24
Tabell 6. <i>Nöjd-Region-Index</i> (NRI), indexet <i>rekommendation</i> , samt områdena med betyg (index 0-100) och felmarginaler, efter åldersgrupp	27
Tabell 7. <i>Nöjd-Medborgar-Index</i> (NMI), indexet <i>bemötande och tillgänglighet</i> , samt områdenas betygsindex med felmarginaler	32
Tabell 8. <i>Nöjd-Medborgar-Index</i> (NMI), indexet <i>bemötande och tillgänglighet</i> , samt områdenas betygsindex (skala 0-100) med felmarginaler, efter kön	33
Tabell 9. <i>Nöjd-Medborgar-Index</i> (NMI), <i>bemötande och tillgänglighet</i> , samt områdenas betyg (index=100) med felmarginaler, efter åldersgrupp	34
Tabell 10. <i>Nöjd-Inflytande-Index</i> (NII) samt områdena efter sina betygsindex (skala 0-100) med felmarginaler	39
Tabell 11. <i>Nöjd-Inflytande-Index</i> (NII), områdenas betyg (index = 100) med felmarginaler, efter kön	40
Tabell 12. <i>Nöjd-Inflytande-Index</i> (NII) och områdenas betyg (index=100) med felmarginaler, efter åldersgrupper	42

1. Sammanfattning

Syftet med denna undersökning är dels att redovisa medborgarnas bedömningar av Mariehamns stad som en stad att leva i, dels deras bedömning av verksamheterna som faller under staden och slutligen deras syn på möjligheterna till medborgerligt inflytande.

Analysen syftar till att ge en helhetsbild som visar vilka områden eller delar som har särskilt stor betydelse för en förbättring av de helhetsbetyg som medborgarna ger sin stad. Genom att peka ut vilka områden som bör prioriteras om man vill höja helhetsbetyget, tillhandahåller analysen praktiska kvalitetsmått för tjänstemän och politiker och ger möjligheter till uppföljning av effekterna av olika åtgärder.

I denna undersökning får medborgarna i Mariehamn tycka till om sin stad och dess verksamheter. Genom en uppsättning frågor som i en enkät hösten 2012 besvarats av 547 personer har man betygsatt följande tre områden:

- Staden som en plats att bo och leva på (helhetsbetyget *Nöjd-Region-Index*)
- Stadens verksamheter (helhetsbetyget *Nöjd-Medborgar-Index*)
- Medborgarnas möjligheter till inflytande på stadens verksamheter och beslut (helhetsbetyget *Nöjd-Inflytande-Index*)

Undersökningen består alltså av tre olika delar med varsitt helhetsbetyg. Helhetsbetygen mäts med tre specifika frågor. Varje område mäts i regel med flera frågor. (Exempel på sådana områden är *arbetsmöjligheter*, *bostäder* och *grundskolan*). Frågorna besvaras på 10-gradiga skalor, där 1 är lägsta betyg och 10 är högsta betyg. De övergripande resultaten redovisas som betygsindex, vilka kan variera mellan 0 och 100. Ju högre värdet är, desto bättre betyg har kommunens invånare gett sin kommun.

ÅSUB har utvecklat sin modell självständigt men utgår från den modell som svenska Statistiska Centralbyrån (SCB) tillämpar i sina medborgarundersökningar. Det har givit oss möjlighet att jämföra våra resultat med motsvarande undersökningar gjorda i kommuner i Sverige. Eftersom detta är första gången som ÅSUB genomför denna typ av undersökning har vi ännu ingen möjlighet att följa upp förändringar över tid. Uppdragsgivaren Mariehamns stad planerar dock att beställa en uppföljande undersökning om tre år och då kommer man att kunna göra jämförelser.

Analysmodellen är uppbyggd av ett mått på totalnöjdheten och av ett antal faktorer som representerar olika verksamheter eller områden som faller under staden. Modellen syftar till att visa vad som bör prioriteras för att öka nöjdheten bland stadens medborgare.

Vår tolkning av indexen följer SCB:s, som säger att betygsindex under 40 kan klassas som ”inte godkänt”, mellan 41 och 54, klassas som ”godkänd”, 55 till 74 är ”nöjd” och betygsindex på 75 eller över tolkas som ”mycket nöjd”.¹

1.1 Mariehamn som en plats att leva på

Om vi övergår till själva resultaten, fann vi att när det gäller invånarnas bedömning av Mariehamn som en plats att leva på (*Nöjd-Region-Index* (NRI)) blev det sammanfattande betyget 79. Medborgarna är alltså med marginal är mycket nöjda. Som jämförelse kan nämnas att det tangerar den svenska kommunen Danderyds betyg, som var det högsta som givits någon av de svenska kommuner som deltog i SCB:s undersökningar hösten 2011 och våren 2012. NRI för samtliga 115 kommuner i Sverige som var med i undersökningarna blev 61.

Att frågan om invånarna kan tänkas rekommendera sin hemstad för vänner och bekanta fick betyget 83 är ett ännu tydligare utslag för invånarnas positiva inställning till Mariehamn som en plats att leva på. Här kan vi återigen jämföra med SCB:s undersökningar och ser då att Mariehamn skulle hamna på tredje plats bland ovan nämnda grupp på 115 kommuner i Sverige.

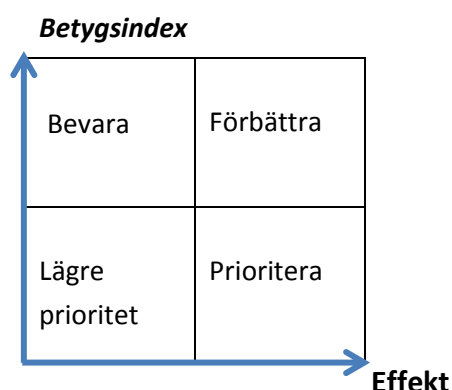
De potentiella effekterna av förändringar i betyget på de enskilda områdena som enkäten täcker in på respektive helhetsbetyg redovisas i en så kallad prioriteringsmatris. Matrisens grundform återges i *Figur 1*.

Resultatet av vår analys är att om man vill höja helhetsbetyget (*Nöjd-Region-Index*, NRI) bör man prioritera områdena *bostäder* och *arbetsmöjligheter*.

När vi i denna rapport talar om att ”prioritera”, ”förbättra om möjligt”, ge ”lägre prioritet” och ”bevara” så är det alltid underförstått med tillägget: ”om syftet är att öka helhetsbetyget”. *Det är med andra ord inte ÅSUB:s egna förslag till prioriteringar osv, som anges, utan endast vad vi kunnat utläsa av våra analyser av enkätsvaren.* Att vissa områden har låga effektmått ska inte tolkas som att de inte är viktiga, eftersom måtten endast anger vilken förväntad påverkan på helhetsbetyget som en förändring av deras betygsindex skulle innebära.

¹ SCB (2011) SCB:s Medborgarundersökning 2011.

Figur 1. Prioriteringsmatrisens grundform

Områdena som bör **förbättras** om möjligt är i första hand *fritidsmöjligheter* och *trygghet*. Området *kommunikationer* har inte fått något tydligt utslag vad gäller prioritetsgrad, men hör ändå med knapp marginal till områdena som bör förbättras om möjligt.

Området *kommersiellt utbud* låg nära gränsen till ”bevara” i vår prioriteringsmatris, men hamnar ändå med en liten marginal inom de områden som enligt vår analys kan ges lägre prioritet, om syftet är att öka helhetsbetyget.

1.2 Invånarnas bedömning av stadens verksamheter

Vi fann att invånarnas bedömning av stadens verksamheter (*Nöjd-Medborgar-Index* (NMI) var något mindre positiv än bedömningen av staden som en plats att leva på. Det sammanfattande NMI blev 70, medan området *bemötande och tillgänglighet* hamnade på 68. Därmed drar vi slutsatsen att invånarna i staden är otvetydigt nöjda - dock inte ”mycket nöjda”.

Att helhetsbetyget NMI för Mariefhamn var ett bra betyg avslöjas vid en jämförelse med samtliga 115 kommuner i Sverige som deltog i SCB:s undersökning hösten 2011 och våren 2012. Där var medelbetyget 55. Mariefhamn ligger alltså mycket väl till i den jämförelsen.

Vi fann att de områden som bör **prioriteras** om syftet är att förbättra helhetsbetyget är *gator och vägar* samt *miljöarbete*.

Verksamheter som bör **förbättras om möjligt**: *renhållning och sophämtning, idrotts- och motionsanläggningar* samt *kultur*.

Verksamheter som **bör bevaras**: *grundskolan, barnomsorgen, vatten och avlopp.*

Verksamheter som kan ges **lägre prioritet** om syftet är att förbättra helhetsbetyget: *stöd för utsatta personer, äldreomsorgen, gång- och cykelvägar.*

Angående utslaget ”lägre prioritet” åt äldreomsorgen kan vi notera att vi i analysen av våra så kallade öppna svar, där de svarande fick möjlighet att uttrycka vad de tyckte staden skulle satsa på, fann att den tredje största prioriteringsgruppen bland dem som svarat önskade satsningar just inom äldreomsorgen. Äldrevården engagerar alltså, men sammantaget är kopplingen till den övergripande betygsättningen av stadens verksamheter svag.

1.3 Möjligheterna till påverkan och inflytande

Det sammanfattande betyget *Nöjd-Inflytande-Index* (NII) för hur medborgarna bedömer möjligheterna till påverkan och inflytande i Mariehamn blev med minsta möjliga marginal ”nöjd”, det vill säga 55 på den 100-gradiga skalan. Det måste ändå klassas som ett jämförelsevis gott resultat. Man kan jämföra med medeltalet 40 för alla de svenska kommuner som deltog i SCB:s medborgarundersökningar hösten 2011 och våren 2012.

Medelvärdet för invånarnas betyg vad gäller *kontakt, information, påverkan* och *förtroende* blev 58 på den 100-gradiga indexskalan.

Vi fann att de områden som bör **prioriteras** om syftet är att förbättra helhetsbetyget är områdena *påverkan* och *förtroende*. Området *information* bör **förbättras** om möjligt, medan området *kontakt* bör **bevaras**, om syftet är att förbättra helhetsbetyget. Ingen faktor hamnade inom området ”**lägre prioritet**”.

Förutom att besvara frågor med graderade svarsalternativ fick de svarande i enkäten ange vilket område man tyckte staden skulle satsa på. Vi fann att man i första hand prioriterade fyra områden, nämligen stadens **gator och trafik** (19 procent av de avgivna svaren), **skola och ungdomsaktiviteter** (15 procent), **äldreomsorgen** (12 procent) samt förbättringar av stadens **affärscentrum, butiker och turistservice** (11 procent). Sammanlagt täckte dessa områden in 57 procent av respondenternas önskemål om vad staden skulle satsa på i framtiden.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att Mariehamns stad överlag fick goda betyg av sina medborgare. Staden som en plats att leva på fick mycket gott betyg. Stadens verksamheter, alltså det som politiker och tjänstemän ansvarar för, fick ett gott betyg, medan betyget för möjligheterna till inflytande med knapp marginal kan sägas vara gott.

2. Syfte, metod och underlag

2.1 Syfte och bakgrund

Syftet med denna medborgarundersökning är dels att ta reda på vad invånarna i Mariehamn tycker om staden som en plats att leva på, dels vad de tycker om stadens verksamheter, samt slutligen få deras åsikt om möjligheterna till inflytande.

Bakgrunden till denna undersökning är att Mariehamns stadsfullmäktige beslutat om att beställa en enkätundersökning för att ta fram mätbara resultat för hur nöjda invånarna är med stadens olika verksamheter. Planen är att undersökningens resultat skall ligga till grund för arbetet med att förbättra kvaliteten på stadens verksamheter och att den skall följas upp efter tre år för att se om arbetet då gett önskat resultat.

2.2 Urval och bortfall

Undersökningen har genomförts som en urvalsundersökning där det åländska befolkningsregistret över befolkningen i Mariehamn är urvalsramen. Målpopulationen är stadens medborgare i åldrarna 18–84 år. Enkäten skickades till ett slumpmässigt urval om 1 007 personer. (Enkäten återges på sid. 56-63). Efter en utsortering av individer som var okända av posten eller som var oförmögna att svara fick vi ett urval på 984 personer. Datainsamlingen inleddes den 5 september 2012 och avslutades den 10 oktober 2012.

Det sammanlagda antalet svarande uppgick till 547 vilket motsvarar 55 procent av nettourvalet. Fördelningen av de svarande per kön och åldersgrupp framgår av *Tabell 1*.

Bortfallet i denna undersökning består dels av totalbortfallet, det vill säga de medborgare som inte överhuvudtaget har besvarat enkäten; sammanlagt 437 till antalet.

Till detta kommer det partiella bortfallet som syftar på de medborgare som har svarat på enkäten men inte besvarat samtliga frågor. Även svarsalternativet ”ingen åsikt” betraktas vid modellberäkningarna som partiellt bortfall.

Det partiella bortfallet ersätts i våra uträkningar med hjälp av en metod som kallas medelvärdesimputering. För att imputera en individs uteblivna svar på en fråga studeras de köns- och åldersgrupper där individen ingår. Det uteblivna svaret ersätts av det medelvärde för frågan som de svarande i respektive grupp givit.

Tabell 1. Svarande efter kön och åldersgrupp

		Kvinnor	Män	Samtliga
Åldersgrupp	18-24 år	25	20	45
	25-34 år	40	23	63
	35-44 år	53	36	89
	45-54 år	51	30	81
	55-64 år	68	52	120
	65-74 år	61	45	106
	75-84 år	24	19	43
	Samtliga	322	225	547

De svarande som inte har besvarat eller angett ”ingen åsikt” på mer än 25 procent av frågorna utesluts vid beräkningen av faktorernas betygsindex och effektmått. Anledningen till detta är att om dessa medborgare ska ingå i analysen måste deras stora partiella bortfall kompenseras genom imputering i så stor omfattning att det riskerar att snedvrider resultaten.

ÅSUB använder en egen motsvarighet till den svenska Statistiska Centralbyråns (SCB) analysmodell som är väl beprövad och använts under flera år i ett stort antal kund-, brukar-, och medarbetarundersökningar.²

2.3 Viktning av svaren

För att korrigera för att andelen svarande skiljer sig åt mellan könen och åldersklasserna har svar från kvinnor och män i de olika åldersklasserna tilldelats olika vikter. Viktningen innebär att inom varje åldersgrupp för kvinnor respektive män räknas antalet svarande om så att det viktade antalet svarande i gruppen summerar till den gruppens faktiska antal medborgare i staden.

I viktningen använde vi oss av följande ålderskategorier: 18-24 år; 25-34 år; 35-44 år; 45-54 år; 55-64 år; 65-74 år; 75 år eller äldre.

I *Tabell 2* visas vilka vikter vi tilldelat 14 olika kategorier av svarande. Där framgår att framför allt yngre män är underrepresenterade (vikterna överstiger 1,0). De svarande

² SCB:s analysmodell (2012) http://www.scb.se/Pages/List_250940.aspx (2012-12-17)

männen ända upp till 45-54-åringarna är underrepresenterade i svarsmaterialet. Hos kvinnorna är det endast den allra yngsta kategorin 18-24-åringar som är underrepresenterade och därför ges en högre vikt än 1,0.

Tabell 2. Vikter för beräkning av index för samtliga svarande, efter kön och åldersgrupp

		Kvinnor	Män
Åldersgrupp	18-24 år	1,26	1,74
	25-34 år	1,00	1,88
	35-44 år	0,95	1,26
	45-54 år	0,88	1,07
	55-64 år	0,81	0,90
	65-74 år	0,74	0,81
	75-84 år	0,99	0,87

2.4 Felmarginaler

Felmarginalerna i denna rapport beaktar den osäkerhet som kommer av att vi har möjlighet att endast fråga ett urval av medborgarna och av att inte alla som ingår i urvalet har besvarat enkäten. Skattningarna plus/minus felmarginalen bildar ett 95-procentigt så kallat konfidensintervall.

Om ett område exempelvis har fått ett betygsindex som är 55 och felmarginalen är $\pm 2,1$ så innebär det att det sanna värdet med 95 procents säkerhet ligger i intervallet 52,9–57,1.

2.5 Analysmodell

Analysmetoden i denna rapport bygger på SCB:s modell som dels är uppbyggd av ett mått för ”totalnöjdheten”, dels av ett antal faktorer som speglar olika delar av den undersökta verksamheten. Helhetsbetyget mäts med tre specifika frågor.

Denna undersökning omfattar tre delar eller modeller, som alla ger tre helhetsbetyg, ett för varje område. I modell A, med frågor om Mariehamn som en plats att bo och leva på, ingår helhetsbetyget *Nöjd-Region-Index* (NRI).

I modell B, med frågor om stadens verksamheter, ingår helhetsbetyget *Nöjd-Medborgar-Index* (NMI) och i modell C, med frågor om medborgarnas inflytande på kommunala beslut och verksamheter, ingår helhetsbetyget *Nöjd-Inflytande-Index* (NII).

Den tekniska grunden för modellerna är en speciell form av multivariat regressionsanalys, PLS-metoden (*Partial Least Square*).³ Modellerna består dels av indikatorer ("manifesta variabler") som mäts med direkta frågor och dels av ett antal kvalitetsfaktorer eller områden ("latenta variabler") som i sin tur utgör en sammanvägning av svaren på indikatorernas frågor. De manifesta variablerna formar i modellen de latenta variablerna. Undantaget är respektive modells sammanvägda helhetsindex som istället reflekterar svaren på tre övergripande frågor. Förklaringen till skillnaden mellan dessa två former av relationer (engelskans *formative* och *reflective*) är tekniskt komplex, varför vi hänvisar den intresserade till litteraturen på området.⁴

I rapporten presenterar vi inledningsvis i varje modellavsnitt en översiktlig grafisk bild av förhållandet mellan enkätfrågorna och deras respektive områden eller latenta variabler (se sid. 22, 31 och 39).

Vilka frågor som utgör grunden för respektive helhetsområde framgår av *Tabell 3* samt av hänvisningarna till frågeblanketten i respektive avsnitt. Enkäten finns återgiven sist i rapporten (se sid. 56-63).

De tillfrågade har besvarat frågorna på 10-gradiga skalor, där 1 är lägsta betyg och 10 är högsta betyg. Den 10-gradiga skalan har därefter översatts till betygsindex, graderat 0-100, och fått följande värden (inom parentes): 1 (0), 2 (11,1), 3 (22,2), 4 (33,3), 5 (44,4), 6 (55,6), 7 (66,7), 8 (77,8), 9 (88,9) samt 10 (100). Anledningen till att betyget 5 inte översatts till betygsindex 50 och så vidare är att den 10-gradiga skalan börjar på 1 och index-skalan startar på 0.

³ Tekniska beskrivningar av den form av multivariat regressionsanalys, PLS-metoden (*Partial Least Square*), som utgör grunden för modellerna i föreliggande rapport återfinns i bland andra Chatelin, Yves-Marie, Esposito Vinzi, Vincenzo, Tenenhaus, Michel (2002) *State-of-art on PLS Path Modeling through the available software*. Les Cahiers de Recherche 764 (HEC Paris); Hair, J.F./ Sarstedt, M./ Ringle, C.M./ Mena, J.A.: An assessment of the use of partial least squares structural equation modeling in marketing research, in: *Journal of the Academy of Marketing Science* (JAMS), Volume 40 (2012), Issue 3, pp. 414-433; Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (kommande 2013). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)*. Thousand Oaks: Sage; SCB (2012) SCB: analysmodell http://www.scb.se/Pages/List_250940.aspx (2012-12-18); Wold, H. (1973) Nonlinear iterative partial least squares (NIPALS) modelling: *Some current developments in multivariate analysis*, P.R. Krishnaiah, ed., New York: Academic Press, Inc., pp. 383-407

⁴ Se t.ex. Gudergan, Siegfried P.; Ringle, Christian M.; Wende, Sven; Will, Alexander (2008) Confirmatory tetrad analysis in PLS path modeling *Journal of business research: JBR*. New York, NY : Elsevier, Vol. 61.2008, 12, p. 1238-1250

Tabell 3. Latenta och manifesta variabler i indexberäkningarna för de övergripande bedömningarna

Kvalitetsfaktorer/Latenta variabler	Indikatorer/Manifesta variabler
<i>Nöjd-Region-Index (NRI)</i>	a) Hur nöjd är du med Mariefhamn som en plats att bo och leva på? b) Hur väl uppfyller Mariefhamn dina förväntningar på en plats att bo och leva på? c) Föreställ dig en plats som är perfekt att bo och leva på. Hur nära ett sådant ideal tycker du att Mariefhamn kommer?
<i>Nöjd-Medborgar-Index (NMI)</i>	a) Hur nöjd är du med hur Mariefhamns stad sköter sina olika verksamheter? b) Hur väl uppfyller stadens verksamheter dina förväntningar? c) Föreställ dig en stad/kommun som sköter sina olika verksamheter på ett perfekt sätt. Hur nära ett sådant ideal anser du att Mariefhamns stad kommer?
<i>Nöjd-Inflytande-Index (NII)</i>	a) Hur nöjd är du med den insyn och det inflytande invånarna har över stadens beslut och verksamheter? b) Hur väl uppfyller din stad dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande? c) Försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande över stadens/kommunens verksamheter och beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker du att invånarnas faktiska insyn och inflytande kommer i Mariefhamn?

Ett centralt mått i denna studie är de tre index som mäter graden av nöjdhet ur tre olika aspekter och vilka alla är en sammanvägning av tre övergripande frågor i enkäten. Ett exempel är *Nöjd-Region-Index (NRI)* som bygger på de tre frågor som återges i *Tabell 3*.

Frågorna a-b i tabellen besvarades på en betygskala från 1 till 10 där 1 motvarade ”inte alls” och 10 motsvarade ”i allra högsta grad nöjd”. Fråga c besvarades på motsvarande sätt på en skala mellan ”långt ifrån” till ”mycket nära”.

I bedömningen av betygen på indexskalan 0-100 följer vi SCB:s tolkning som säger att betygsindex under 40 kan klassas som ”inte godkänt”.⁵ Däröver till och med 54 ger man godkänt, medan gränsen för ”nöjd” uppfattas gå vid 55 och betygsindex på 75 eller över tolkas som ”mycket nöjd”.

⁵ SCB (2011) SCB:s Medborgarundersökning 2011. ”För att få en större förståelse för hur den 10-gradiga skalan tolkas har SCB genomfört undersökningar där de svarande får ange var på skalan de anser att olika omdömen passar in. Resultaten indikerar att betyg under 5 kan klassas som ”inte godkänt”. Gränsen för ”nöjd” går enligt undersökningarna vid betyget 6 och betyg på 8 eller högre kan tolkas som ”mycket nöjd”. Motsvarande tolkning av betygsindexen ger att betygsindex under 40 kan klassas som ”inte godkänt”. Gränsen för ”nöjd” går vid 55 och betygsindex på 75 eller högre kan tolkas som ”mycket nöjd”.”

Resultaten ges i tabeller med sammanvägda index. Modellen ger också som resultat effektmått som anger hur stor effekt förändringar av specifika kvalitetsfaktorer (till exempel *inflytande* och *tillgänglighet*) ger på invånarnas helhetsbetyg.

Där det är möjligt redovisas resultaten efter hur specifika åldersgrupper samt hur kvinnor respektive män har svarat. Dessutom redovisas felmarginalerna för svaren från varje kategori.

Enkätformuläret omfattar frågor om de svarandes uppfattning om hur de ser på sin stad som en plats att bo och leva på, vad de tycker om skolan, äldreomsorgen och gator och vägar, med mera. Vidare finns där frågor om möjligheterna att komma i kontakt med stadens politiker och vilket förtroende man har för dem.

Modellanalyserna syftar i första hand till att ge en helhetsbild som pekar ut vilka områden eller delar som har särskilt stor betydelse för en förbättring av de helhetsbetyg som medborgarna ger sin stad.

2.6 Arbetsgång för modellanalysen i korthet

- Data bearbetas i Excel och SPSS. Svaren omvandlas till 100-gradig skala
- Modellens indikatorer och kvalitetsfaktorer bestäms
- Bortfall och svarsprocent ses över
- Modellen konstrueras parallellt i dataprogrammen SmartPLS och XLSTAT.⁶
- Modellen körs och ger som *output*:
 - Betygsindex
 - Förklaringsgraden (R^2) som mäter hur väl modellen förklarar variationen i de svarandes helhetsbedömning. (R^2 kan variera mellan 0 och 1 men ligger vanligtvis i denna typ av modeller kring 0,6-0,8). Modellens förklaringsgrad är ett mått på hur väl modellen lyckas förklara den variation som finns bland medborgarna vad gäller deras helhetsbedömning av sin stad (i denna undersökning NRI, NMI och NII).
 - Effekt = samband mellan en kvalitetsfaktor och övergripande betygsindex
 - Felmarginaler (x) för index och effektmått beräknas med hjälp av medelvärdena (M) koefficient (1,96 vid den valda 95 procentsnivån) och standardfel (SE):

$$x = M \pm 1,96 * SE$$

⁶ <http://www.smartpls.se> och <http://www.xlstat.com>

2.7 Effektmått och prioriteringsmatris

Analysmodellerna ger även ett effektmått för varje område. Effekten utgör ett mått på sambandet mellan helhetsbetyget och respektive område. Bakom effektmåttet ligger inga specifika frågor om hur de svarande prioriterar olika faktorer.

Ett effektmått anger i vilken utsträckning helhetsbetyget - i denna undersökning NRI, NMI och NII - förväntas förändras vid en förändring av områdets betygsindex med fem enheter. Om ett område till exempel fått effektmåttet 1,0 innebär det att helhetsbetyget förväntas öka med en enhet om områdets betygsindex ökar med fem enheter. Sjunker däremot betygsindex med fem enheter förväntas helhetsbetyget på motsvarande sätt minska med en enhet.

Att vissa områden har låga effektmått ska inte tolkas som att de inte är viktiga, eftersom måtten endast anger vilken förväntad påverkan på helhetsbetyget som en förändring av deras betygsindex skulle innebära.

Om ett område med lågt betygsindex fått ett lågt effektmått beror det på att medborgarnas betygsättning av det området har ett lågt samband med hur de som grupp satt sina helhetsbetyg. Det sammanlagda svarsmönstret vad gäller sambandet mellan deras helhetsbetyg och betyget på området kan vara betydligt starkare för andra faktorer i modellen.

Vi kan ta ett exempel från undersökningens frågeblock A, om staden som en plats att bo och leva på och området *stöd för utsatta personer*. Det har, som vi kommer att se, fått ett relativt sett lågt betyg av medborgarna i staden och samtidigt även fått ett lågt effektmått, vilket betyder att den har ett lågt samband med helhetsbetyget *Nöjd-Region-Index (NRI)*.

Förklaringen kan vara att majoriteten av de svarande inte personligen är i behov av stöd för utsatta personer och att de kanske just därför fäster större avseende vid andra områden när de avger sitt helhetsbetyg NRI. Sambandet (dvs. effektmåttet) mellan medborgarnas betyg på området *stöd för utsatta personer* och deras helhetsbetyg på kommunen som en plats att bo och leva på (NRI) kan därför bli svagt trots att de gett ett relativt lågt betyg åt *stöd för utsatta personer*.

Prioriterings- eller åtgärdsmatrisen innehåller två axlar och fyra fält och visar vilka kvalitetsfaktorer man vid ett förbättringsarbete får bäst effekt av att prioritera i nuläget. Matrisens grundform återges i *Figur 1* (sid. 11).

På åtgärdsmatrisens lodräta axel visas betygsindex, det vill säga indexresultat för varje

kvalitetsfaktor, och på den vågräta axeln faktorernas effekt på helhetsattityden (effektmåttet). Effekten anger med andra ord hur hög påverkan kvalitetsfaktorerna har på helhetsbetyget.

För att på ett enkelt sätt åskådliggöra resultaten placeras faktorerna in i ett fyrfältsdiagram, en så kallad prioriteringsmatris. De fyra fälten i prioriteringsmatrisen, kvadranterna, skapas av medelindex och medeleffekt för de faktorer som ingår i modellen. Skärningspunkten mellan kvadranterna utgörs av medelbetyget (index) som läses längs den vertikala axeln och medeleffekten som läses längs den horisontala axeln. På så sätt blir åtgärdsmatrisens fyra fält sällan kvadratiska som i *Figur 1* (sid. 11).

Kvadranterna utgör fyra områden med olika prioriteringsgrad i ett förbättringsarbete. I prioriteringsmatrisen placeras varje faktor in efter sitt betygsindex och sitt effektmått. Ju högre upp i diagrammet den ligger desto nöjdare är medborgarna. Ju längre åt höger i diagrammet en faktor ligger, desto större påverkan förväntas en förändring av dess betygsindex ha på helhetsbetyget.

Om målet är att höja det övergripande betyget bör man prioritera att förbättra de områden som har relativt låga betyg och samtidigt har relativt höga effektmått.

3. Del A: Invånarnas bedömning av Mariehamn som en plats att leva på (*Nöjd-Region-Index (NRI)*)

3.1 Inledning: modell A

Den första delen av vår undersökning (Modell A) handlar om invånarnas bedömning av Mariehamn som en plats att leva på.

Figur 2 visar i grafisk form förhållandet mellan enkätens enskilda frågor (fyrkanterna) och faktorerna (ovalerna) i modellen. Fyrkanterna A1 till och med A7c (som motsvarar frågorna på sid. 56-57 i enkäten) formar i modellen faktorerna A1-A7, exempelvis *arbetsmöjligheter*, *utbildningsmöjligheter*, etc. som kallas "latenta variabler". Dessa variabler är alltså inte direkt observerbara utan mäts indirekt.

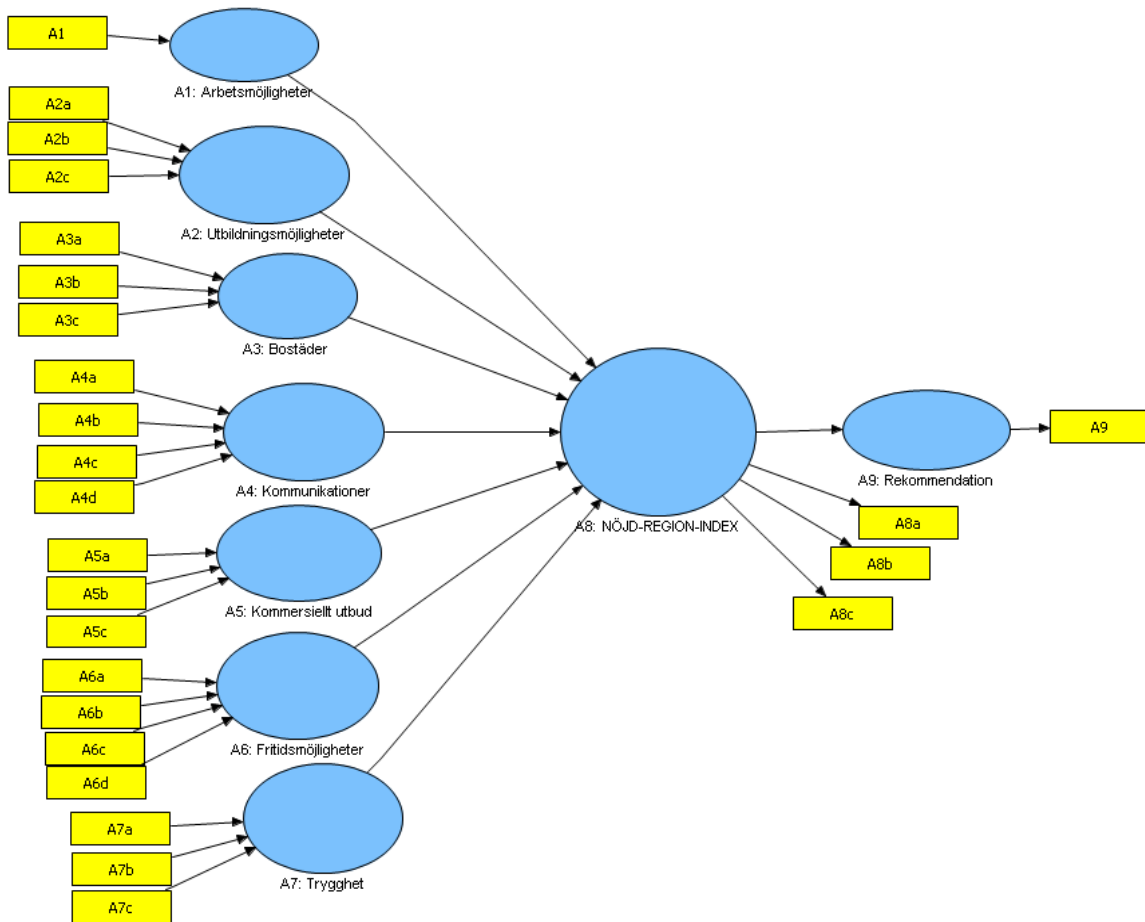
Fyrkanterna A8a-c i *Figur 2* representerar de övergripande frågorna under avsnitt 3.2 nedan.⁷ Helhetsbetyget *Nöjd-Medborgar-Index (NMI)* reflekterar i modellen svaren på de enskilda frågorna A8a-c. Faktorn *rekommendation*, A9, till höger i bilden, reflekterar i sin tur svaren på fråga A9 (se enkäten sid. 57).

3.2 Invånarnas helhetsbedömning av Mariehamn som en plats att bo och leva på (*Nöjd-Region-Index (NRI)*)

Vi bad respondenterna göra en helhetsbedömning av sin hemstad Mariehamn som en plats att bo och leva på. Följande tre frågor ställdes i enkäten (sid. 57) och sammanvägdes till ett så kallat *Nöjd-Region-Index (NRI)*:

1. Hur nöjd är du med Mariehamn som en plats att bo och leva på?
2. Hur väl uppfyller Mariehamn dina förväntningar på en plats att bo och leva på?
3. Föreställ dig en plats som är perfekt att bo och leva på. Hur nära ett sådant ideal tycker du att Mariehamn kommer?

⁷ SCB (2012) http://www.scb.se/Pages/List_250940.aspx (2012-12-18), Wold, H. (1973); Hair, J.F./ Sarstedt, M./ Ringle, C.M./ Mena, J.A. (2012) Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (kommande 2013) Gudergan, Siegfried P.; Ringle, Christian M.; Wende, Sven; Will, Alexander (2008)

Figur 2. Beskrivning av Modell A

Tabell 4. Nöjd-Region-Index (NRI), indexet *rekommendation* samt betyg (index 0-100) och felmarginaler för områdena

Område	Betyg	Felmarginal
A8: Nöjd-Region-Index (NRI)	78,9	±2,1
A9. Rekommendation	83,1	±2,4
A1: Arbetsmöjligheter	69,6	±2,6
A2: Utbildningsmöjligheter	81,3	±2,1
A3: Bostäder	62,4	±2,0
A4: Kommunikationer	75,1	±2,1
A5: Kommersiellt utbud	72,6	±2,2
A6: Fritidsmöjligheter	78,7	±1,9
A7: Trygghet	78,8	±2,4
Medelvärde	74,1	..

Det sammanfattande betygsindexet *Nöjd-Region-Index* (NRI) som mäter hur medborgarna bedömer Mariehamns stad som en plats att bo och leva på var 79 (avrundat) (*Tabell 4*). Resultatet kan tolkas som att medborgarna i staden med klar marginal är ”mycket nöjda”.

Som jämförelse kan nämnas att det tangerar den svenska kommunen Danderyds betyg, som var det högsta som givits någon av de kommuner som deltog i SCB:s undersökningar hösten 2011 och våren 2012. NRI för samtliga 115 kommuner i Sverige som var med i undersökningarna varvar 61.⁸

Kvinnorna är troligen mer nöjda än män, vilket framgår av *Tabell 5*. Kvinnornas sammanvägda betyg (NRI) hamnar på 81 och männens på 77. Med hänsyn taget till felmarginalerna överlappar betygen varandra, varför vi inte med säkerhet kan fastslå att betygen skiljer sig – vi får inskränka oss till att konstatera att det troligen är på det viset.

Åldern spelar också in när det gäller värderingen av Mariehamn som en stad att bo och leva i. Den äldsta åldersgruppen (65-84-åringar) värderar platsen högre än den yngsta (18-44-åringar) (*Tabell 6*). Den förstnämnda gruppen ger betyget 84 medan den yngsta gruppen ger 76 i betyg. Här är skillnaden dessutom statistiskt säkerställd.

Förklaringsgraden (R^2) i modellen är ett mått på styrkan i sambanden mellan enskilda frågeområden och helhetsbedömningen och motsvarar R^2 -värdet i vanlig regressionsanalys som kan variera mellan 0,0 och 1,0. För NRI blev förklaringsgraden (R^2) 0,75 vilket i sammanhanget räknas som högt och innebär att modellens 24 områden förklarar tre fjärdedelar av variationen bland de svarande i helhetsbedömningen av Mariehamn som en plats att bo och leva på.⁹

Förklaringsgraden (R^2) för faktorn *rekommendation*, det vill säga måttet på sambandet mellan denna och NRI var 0,76.¹⁰ Detta innebär att NRI förklarar 76 procent av variansen i faktorn *rekommendation*.

3.3 Rekommendation

Betyget 83 på den 100-gradiga skalan för *rekommendation* är ett ännu tydligare utslag av invånarnas positiva inställning till Mariehamn. Betyget var det viktade resultatet av frågan ”kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till din stad” (sid. 57). Medelresultatet för de svenska kommuner som deltog i SCB:s medborgarundersökning

⁸ SCB (2011) http://www.scb.se/Pages/List_250932.aspx (2012-11-05)

⁹ Med felmarginaler var $R^2 > 0,71$ och $< 0,81$.

¹⁰ Med felmarginaler var $R^2 > 0,70$ och $< 0,80$.

2012 blev 67.¹¹ Mariehamnarna uppskattar med andra ord sin hemstad. Kvinnor ser ut att vara mer benägna att rekommendera sin hemstad än män (*Tabell 5*) och äldre mer benägna än yngre (*Tabell 6*), men skillnaderna är inte statistiskt säkerställda.

Tabell 5. *Nöjd-Region-Index* (NRI), indexet *rekommendation* samt områdena med betyg (index 0-100) och felmarginaler, efter kön

Område	Män		Kvinnor		Samtliga	
	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal
Nöjd-Region-Index (NRI)	77,1	± 3,5	80,6	± 2,9	78,9	± 2,1
Rekommendation	82,4	± 3,9	83,7	± 1,9	83,1	± 2,4
A1: Arbetsmöjligheter	68,5	± 4,4	70,6	± 3,9	69,6	± 2,6
A2: Utbildningsmöjligheter	79,9	± 3,9	82,4	± 2,8	81,3	± 2,1
A3: Bostäder	61,1	± 3,4	64,0	± 2,8	62,4	± 2,0
A4: Kommunikationer	73,8	± 3,5	77,3	± 2,8	75,1	± 2,1
A5: Kommersiellt utbud	71,9	± 3,6	72,9	± 2,8	72,6	± 2,2
A6: Fritidsmöjligheter	76,0	± 3,3	80,9	± 2,7	78,7	± 1,9
A7: Trygghet	81,2	± 4,2	77,7	± 3,1	78,8	± 2,4
Medelvärde A1-A7	73,2	..	75,1	..	74,1	..

3.4 Faktorerna

De olika faktorerna (alternativt områden eller "latenta variabler") i analysmodellen mättes genom enkätens frågor som besvarades enligt en skala med lägsta alternativet "inte alls bra" (= 1) till högsta alternativet "i allra högsta grad bra" (= 10). Dessutom gavs möjlighet att svara "ingen åsikt".

Hur enkätens frågor förhåller sig till områdena och dessa i sin tur förhåller sig till helhetsbedömningen (*Nöjd-Region-Index*, NRI) framgår av den schematiska bilden på sidan 22.

De svarandes syn på arbetsmöjligheterna i staden klargjordes genom frågan "Hur ser du på möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd?" Det sammanvägda resultatet blev att samtliga var nöjda (betyg 70). Ingen nämnvärd variation mellan könen fanns i detta fall.

¹¹ SCB (2011) http://www.scb.se/Pages/List_250932.aspx (2012-11-05)

Betygsättningen av möjligheterna till *utbildning* byggde på frågorna: ”Hur ser du på tillgången till högskoleutbildning inom rimligt avstånd?”, ”Hur ser du på tillgången till gymnasieutbildning inom rimligt avstånd?” och slutligen ”Hur ser du på tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd (Medborgarsinstitutet, Folkhögskolan).

Betyg för möjligheter till utbildning var ”mycket nöjd” och vi fann inte någon större skillnad mellan könen och åldersgrupperna. Vi kan också notera att, som vi kommer att se längre fram, denna faktor inte har någonting att göra med graden av övergripande nöjdhet.

Bostadssituationen i Mariehamn betygsattes genom en sammanvägning av frågor om möjligheterna att hitta bra boende, de svarandes syn på utbudet av olika typer av boendeformer och deras bedömning av hur trivsamt bebyggelsen är i staden. Betyget blev 60, som trots att vi räknar det som ”nöjd” ändå är svagare än övriga områden i modellen. Vi fann inga signifikanta skillnader mellan vare sig könen eller åldersgrupperna.

Betygsättningen av *kommunikationerna* i Mariehamn sammanvägdes av svaren på frågor om tillgången till gång- och cykelvägar inom staden, möjligheterna till att använda kollektivtrafiken, tillgången till förbindelser för längre resor och möjligheterna till att kunna transportera sig med bil inom staden. Utfallet blev med knappast möjliga marginal ”mycket nöjd” (75 i betygsindex).

Bedömning av det kommersiella utbudet i staden blev ”nöjd” (betyg = 73 för samtliga, *Tabell 5* och *Tabell 6*) utan någon signifikant skillnad mellan könen eller åldersgrupperna.¹²

Området fritidsmöjligheter bildades av enkätens frågor om tillgången till parker, grönområden och natur, möjligheterna att kunna utöva fritidsintressen, (inklusive kulturella sådana) samt på tillgången till idrotts- och kulturevenemang. Det sammanvägda betyget för samtliga blev 79, vilket vi tolkar som ”mycket nöjd”. I detta fall fann vi en statistiskt säkerställd skillnad mellan den yngsta åldersgruppen (18-44 år), vars betyg blev 77 och den äldsta ålderskategorin (65-84) år, som gav betyget 83. Vi klassar emellertid båda omdömena som ”mycket nöjda”.

Faktorn trygghet bedömdes utifrån en sammanvägning av frågor om hur tryggt och

¹² Frågorna löd:

- Hur ser du på utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd?
- Hur ser du på utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd?
- Hur ser du på utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?

säkert den tillfrågade tyckte det var att vistas utomhus på kvällar och nätter, hur trygg och säker man kände sig mot hot, rån, misshandel och inbrott. Här blev betyget 79, alltså ”mycket nöjd”, utan några säkerställda skillnader mellan könen och åldersgrupperna.

3.5 Vilka områden bör uppmärksammas för att få nöjdare medborgare?

I denna del av undersökningen anger ett områdes effektmått i vilken utsträckning helhetsbetyget, förväntas förändras vid en förändring av områdets betygsindex med fem enheter. Om ett område till exempel fått effektmåttet 1,0 innebär det att NRI förväntas öka med en enhet om områdets betygsindex ökar med fem enheter.

Det tål att påpekas än en gång att områden som har låga effektmått inte skall tolkas som oviktiga. *Effektmåttet anger enbart vilken förväntad påverkan på helhetsbetyget som en förändring av områdets betygsindex skulle innebära.*

Prioriteringsmatrisen för faktorer i detta avsnitt som handlar om Mariehamn som en stad att bo och leva i visas i *Figur 3*. Faktorer som hamnat inom området ”prioritera” i den så kallade prioriteringsmatrisen förväntas ha en relativt sett stor påverkan på helhetsbetyget NRI. Dessa har fått relativt låga betygsindex och har förhållandevis hög effekt, dvs. stor påverkan på helhetsbetyget NRI.

Även faktorer som hamnar uppe till höger i matrisen ”förbättra om möjligt” har förhållandevis höga effektmått och bör därför om möjligt förbättras. Faktorer som hamnat i den nedre vänstra delen av prioriteringsmatrisen kan ges lägre prioritet eftersom en förbättring av deras låga betygsindex förväntas ha en lägre effekt på NRI.

Högst upp till vänster hamnar de faktorer vars betygsindex kan bevaras. En minskning av betygsindexet kan dock leda till att effektmåttet ökar och faktorn då hamnar i den prioriterade delen av matrisen.

Av prioriteringsmatrisen för områdena i detta avsnitt (Modell A) framgår följande (*Figur 3*):

- **Faktorer som bör prioriteras:** *Arbetsmöjligheter, Bostäder*
- **Faktorer som bör förbättras om möjligt:** *Fritidsmöjligheter, Trygghet, och dessutom Kommunikationer* (som ligger nära medelvärdet (skärningspunkten) och därför inte har en lika tydlig prioritetsgrad som övriga faktorer)
- **Faktorer som kan ges lägre prioritet:** *Kommersiellt utbud*

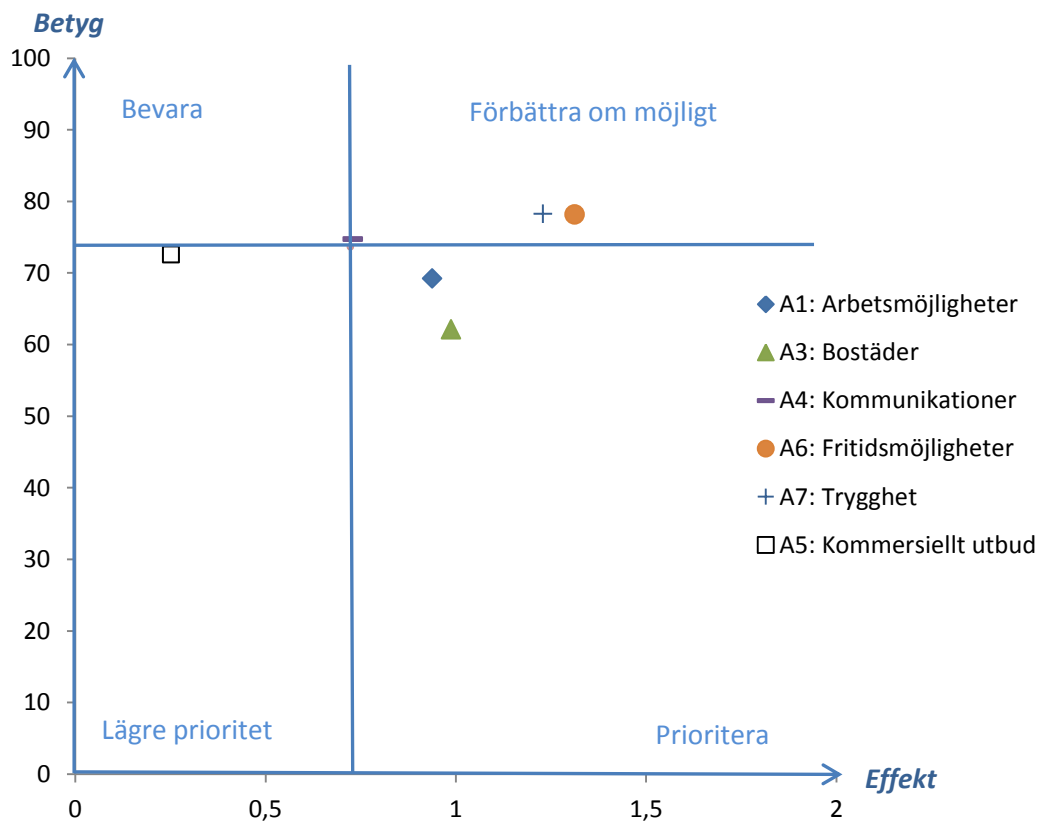
Tabell 6. *Nöjd-Region-Index (NRI), indexet rekommendation, samt områdena med betyg (index 0-100) och felmarginaler, efter åldersgrupp*

Faktor /område	18-44 år		45-64 år		65-84 år		Samtliga	
	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal
<i>Nöjd-Region-Index (NRI)</i>	76,1	± 2,2	79,2	± 2,5	84,4	± 2,4	78,9	± 2,1
Rekommendation	82,4	± 1,6	82,1	± 1,7	86,7	± 1,2	83,1	± 2,4
A1: Arbetsmöjligheter	69,2	± 3,6	70,5	± 3,3	70,0	± 2,7	69,6	± 2,6
A2: Utbildningsmöjligheter	80,7	± 2,2	77,4	± 2,1	78,7	± 2,2	81,3	± 2,1
A3: Bostäder	59,9	± 2,6	66,5	± 2,9	61,1	± 3,2	62,4	± 2,0
A4: Kommunikationer	75,1	± 1,9	76,0	± 2,2	75,7	± 2,6	75,1	± 2,1
A5: Kommersiellt utbud	72,8	± 2,4	71,6	± 3,0	70,4	± 5,1	72,6	± 2,2
A6: Fritidsmöjligheter	77,4	± 2,1	79,5	± 2,1	83,1	± 2,2	78,7	± 1,9
A7: Trygghet	80,4	± 2,4	78,5	± 2,6	76,9	± 3,6	78,8	± 2,4
<i>Medelvärde A1-A7</i>	73,6	..	74,3	..	73,7	..	74,1	..

Inga faktorer har hamnat inom området ”bevara”. Faktorn *utbildning* fick ett statistiskt icke-signifikant effektmått och gav noll effekt. Denna faktor har därför inte tagits med i matrisen.

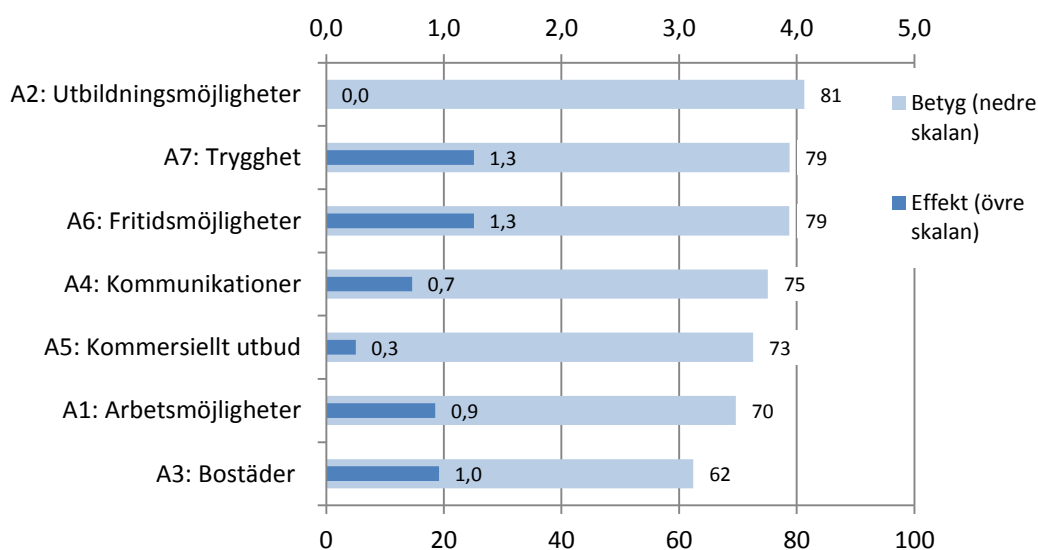
Figur 4 återger faktorernas betyg och deras effekt rangordnade efter betyg. De ljusa pelarna anger betygen och avläses längs den nedre horisontella axeln. De mörkare pelarna anger områdets förväntade effekt på helhetsbetyget (NRI) vid en ökning av områdets betyg med 5 indexpunkter.

Figur 3. Prioriteringsmatris: Nöjd-Region-Index (NRI)

Här kan vi tydligt se hur betygsindex och effekt inte korrelerar. Att exempelvis satsa på att höja betyget för det nästhögst rangordnade området *trygghet* skulle teoretiskt sett ge starkare utslag på helhetsbetyget än att satsa på området *bostäder*.

Figur 4. Modell A: områdenas betyg (skala 0-100) och effekt (skala 0-5) rangordnade efter betyg

Ändå kan en satsning på *bostäder* mycket väl motiveras eftersom området har ett så pass mycket lägre betyg (62) än *trygghet* (79).

Att tillgången på utbildning är så pass högt rankad och samtidigt inte har någon koppling till helhetsbetyget, kan tyda på att medborgarna är nöjda med det utbud som finns lokalt tillgängligt och även med möjligheterna till annan utbildning utanför, men i närheten av, Åland.

Det *kommersiella utbudets* låga effektmått (0,3) kan möjligtvis tolkas i ungefär samma banor.

Figur 11 (Bilaga 1, sid. 52) ger en sammanfattande översikt av modell A och invånarnas syn på Mariehamn som en stad att bo och leva i.

4. Del B: Invånarnas bedömning av stadens verksamheter (*Nöjd-Medborgar-Index (NMI)*)

4.1 Inledning: modell B

I den andra delen av enkäten ställdes frågor om Mariehamn och de verksamheter som staden ansvarar för. Frågorna handlar bl. a. om skolan, den sociala omsorgen och om gator och vägar. Resultaten bygger på enkätuppgifterna från del B i enkäten (sid. 58-60).

Figur 5 på omstående sida visar i grafisk form förhållandet mellan enkätens enskilda frågor (fyrkanterna) och områdena (ovalerna). Fyrkanterna B1a till och med B12b (enkäten sid. 58-60) och formar i modellen områdena B1-B12 (barnomsorg, grundskola etc. som kallas "latenta variabler"). Fyrkanterna B13a-c representerar de övergripande frågorna under avsnitt B13 i enkäten (sid. 61). Helhetsbetyget *Nöjd-Medborgar-Index (NMI)* reflekterar svaren på frågorna B13a-c.

Faktorn *bemötande*, B14, reflekterar i sin tur svaren på frågorna B14a-d (enkäten sid. 61). Den reflekterande relationen anges genom att pilen går från den latenta variabeln till indikatorerna (enkätsvaren).

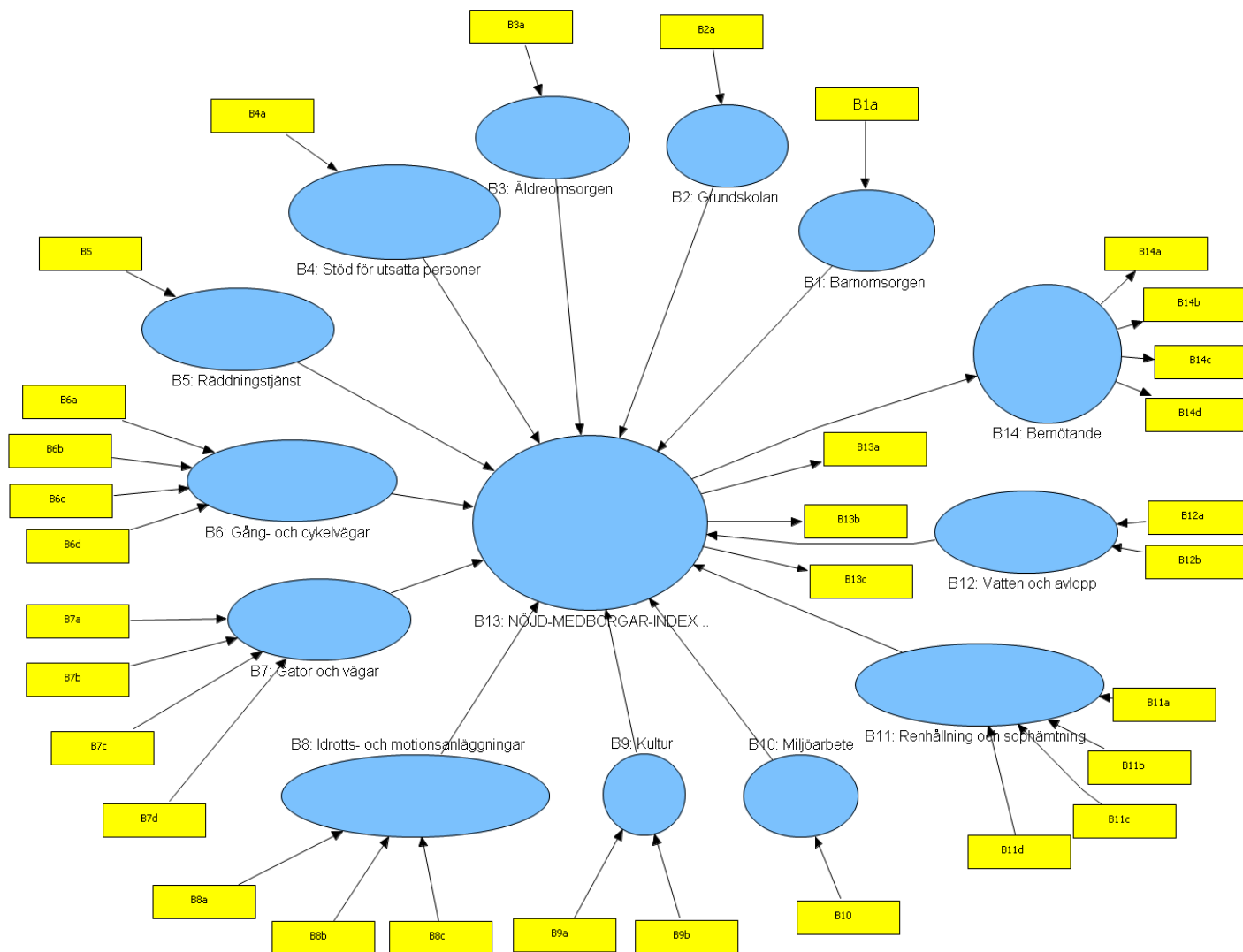
Liksom i föregående kapitel (Modell A) har den 10-gradiga skalan i enkäten räknats om till en indexskala (0-100) och resultaten anges med felmarginaler.

4.2 *Nöjd-Medborgar-Index (NMI)*

Som framgår av den översta raden i *Tabell 7* blev det sammanfattande betyget *Nöjd-Medborgar-Index (NMI)* för hur medborgarna bedömer kommunens verksamheter i Mariehamns stad 70. Felmarginalen på $\pm 2,0$ anger att resultaten med 95 procents säkerhet ligger mellan 68-72. Det sammanvägda betygsindexet 70 räknas som "nöjda". Det kan jämföras med betyget 55 som var genomsnittet för samtliga svenska kommuner som deltog i SCB:s medborgarundersökningar hösten 2011 och våren 2012.

Förklaringsgraden (R^2) för *Nöjd-Medborgar-Index (NMI)* blev 0,78 vilket innebär att modellens 12 faktorer (verksamheterna/områdena B1-B12 i *Tabell 7*) förklarar 78 procent av variationerna bland de svarande i helhetsbedömningen av stadens verksamheter.

Figur 5. Beskrivning av modell B

Tabell 7. Nöjd-Medborgar-Index (NMI), indexet bemötande och tillgänglighet, samt områdenas betygsindex med felmarginaler

	Betygsindex	Felmarginal
Nöjd-Medborgar-Index (NMI)	70,0	± 2,0
Bemötande och tillgänglighet	68,1	± 1,9
B1: Barnomsorgen	75,8	± 1,8
B2: Grundskolan	76,0	± 1,9
B3: Äldreomsorgen	65,7	± 2,3
B4: Stöd för utsatta personer	60,5	± 2,1
B5: Räddningstjänsten	84,0	± 2,1
B6: Gång och cykelvägar	68,6	± 2,2
B7: Gator och vägar	67,6	± 2,0
B8: Idrotts- och motionsanläggningar	73,7	± 1,8
B9: Kultur	84,4	± 2,1
B10: Miljöarbete	63,2	± 2,3
B11: Renhållning och sophämtning	70,5	± 2,0
B12: Vatten och avlopp	83,9	± 2,2
Medelvärde B1:B12	72,8	..

När det gäller området *bemötande och tillgänglighet* blev det sammanfattande betygsindexet 68,1 (± 1,9) (andra raden i *Tabell 7*), vilket räknas som ”nöjda”. Här fann vi ingen signifikant skillnad mellan könen, men däremot mellan åldersgrupperna. Den yngsta åldersgruppen (18-24 år) var mindre nöjd med bemötandet (betyg 66,6) än den äldsta (65-84 år) som gav det sammanvägda betyget 73,0 (*Tabell 9*, andra raden).

4.3 Verksamheterna

Det första av stadens verksamheter som betygsattes var *barnomsorgen*. Betyget blev med knapp marginal ”mycket nöjd”, nämligen 75,8.

Det sammanfattande betyget för *grundskolan* blev likaså med knapp marginal ”mycket nöjd” (76,0).

Omdömet om *äldreomsorgen* i staden blev något mindre generöst. De svarande var ”nöjda” men inte ”mycket nöjda” (betygsindex 65,7, *Tabell 7*). Här fann vi en statistiskt säkerställd skillnad mellan åldersgrupperna. Medborgarna i åldersgruppen 45-65-åringar var mindre nöjda än de övriga. De förstnämnda gav det relativt sett blygsamma betyget 61,4 (*Tabell 9*).

Tabell 8. *Nöjd-Medborgar-Index (NMI)*, indexet *bemötande och tillgänglighet*, samt områdenas betygsindex (skala 0-100) med felmarginaler, efter kön

Faktor /område	Män		Kvinnor		Samtliga	
	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal
B13: <i>Nöjd-Medborgar-Index (NMI)</i>	69,1	± 3,3	70,7	± 1,9	70,0	± 2,0
B14: Bemötande och tillgänglighet	65,1	± 3,3	70,8	± 2,0	68,1	± 1,9
B1: Barnomsorgen	74,2	± 3,0	77,3	± 1,9	75,8	± 1,8
B2: Grundskolan	74,8	± 3,1	77,0	± 1,8	76,0	± 1,9
B3: Äldreomsorgen	66,7	± 3,8	64,9	± 2,2	65,7	± 2,3
B4: Stöd för utsatta personer	60,7	± 3,4	60,3	± 2,2	60,5	± 2,1
B5: Räddningstjänsten	83,7	± 3,6	84,3	± 1,8	84,0	± 2,1
B6: Gång- och cykelvägar	69,3	± 3,7	67,5	± 2,4	68,6	± 2,2
B7: Gator och vägar	67,6	± 3,4	67,9	± 2,2	67,6	± 2,0
B8: Idrotts- och motionsanläggningar	71,9	± 3,2	75,6	± 1,6	73,7	± 1,8
B9: Kultur	81,5	± 3,7	86,9	± 1,8	84,4	± 2,1
B10: Miljöarbete	62,4	± 3,8	64,0	± 2,5	63,2	± 2,3
B11: Renhållning och sophämtning	68,4	± 3,2	71,6	± 2,0	70,5	± 2,0
B12: Vatten och avlopp	82,9	± 3,7	84,8	± 2,0	83,9	± 2,2
Medelvärde B1: B12	72,0	..	73,5	..	72,8	..

Verksamheten *stöd för utsatta personer* fick det lägsta betyget av alla verksamheter; 60,5, som dock räknas som ”nöjd” (kolumnen näst längst till höger i *Tabell 9*).

Räddningstjänsten, å sin sida, fick det näst högsta betyget av alla verksamheter, 84,0.

Det sammanfattande betyget 68,6 för området *gång- och cykelvägar*, grundades på svaren på enkätfrågor om belysning, underhåll/skötsel, snöröjning och trafiksäkerheten gällande gång- och cykelvägar. Här fann vi en signifikant skillnad mellan åldersgrupperna. Mellangruppen (45-64-år) var minst nöjd och den äldsta gruppen mest nöjd. Omdömet om *gator- och vägar* i Mariehamn, blev 67,6 och grundades på i princip samma slags frågor.

När det gäller den sammanvägda betygsättningen av *idrotts- och motionsanläggningar* i Mariehamn (idrottshall, ishall, simhall, motionsspår etc.) är man nöjd (73,7), men når inte över gränsen till ”mycket nöjd”. Här fann vi en signifikant skillnad mellan den äldsta och den yngsta åldersgruppen. Den sistnämnda var något mindre nöjd än den förstnämnda (*Tabell 9*).

Tabell 9. Nöjd-Medborgar-Index (NMI), bemötande och tillgänglighet, samt områdenas betyg (index=100) med felmarginaler, efter åldersgrupp

Faktor /område	18-44 år		45-64 år		65-84 år		Samtliga	
	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal
B13: Nöjd-Medborgar-Index (NMI)	69,0	± 2,4	69,7	± 2,4	73,1	± 2,1	70,0	± 2,0
B14: Bemötande och tillgänglighet	66,6	± 2,4	68,3	± 2,7	73,0	± 2,1	68,1	± 1,9
B1: Barnomsorgen	74,9	± 2,6	76,6	± 1,9	77,5	± 1,6	75,8	± 1,8
B2: Grundskolan	76,2	± 2,6	75,0	± 1,9	78,5	± 1,7	76,0	± 1,9
B3: Äldreomsorgen	67,7	± 3,1	61,4	± 2,8	68,6	± 2,7	65,7	± 2,3
B4: Stöd för utsatta personer	60,4	± 3,1	59,7	± 2,5	61,1	± 1,9	60,5	± 2,1
B5: Räddningstjänsten	82,9	± 2,9	84,9	± 1,9	85,7	± 1,9	84,0	± 2,1
B6: Gång- och cykelvägar	69,5	± 3,2	64,5	± 2,8	71,7	± 2,4	68,6	± 2,2
B7: Gator och vägar	66,9	± 3,0	64,9	± 2,5	69,1	± 2,2	67,6	± 2,0
B8: Idrotts- och motionsanläggningar	72,3	± 2,0	74,7	± 1,7	77,0	± 1,3	73,7	± 1,8
B9: Kultur	82,8	± 2,1	85,0	± 2,0	87,1	± 1,6	84,4	± 2,1
B10: Miljöarbete	65,7	± 3,4	60,6	± 3,0	62,4	± 2,7	63,2	± 2,3
B11: Renhållning och sophämtning	70,5	± 3,4	68,9	± 3,0	72,4	± 2,8	70,5	± 2,0
B12: Vatten och avlopp	82,7	± 2,6	83,2	± 2,2	87,0	± 2,0	83,9	± 2,2
<i>Medelvärde B1: B12</i>	<i>72,7</i>	<i>..</i>	<i>71,6</i>	<i>..</i>	<i>74,9</i>	<i>..</i>	<i>72,8</i>	<i>..</i>

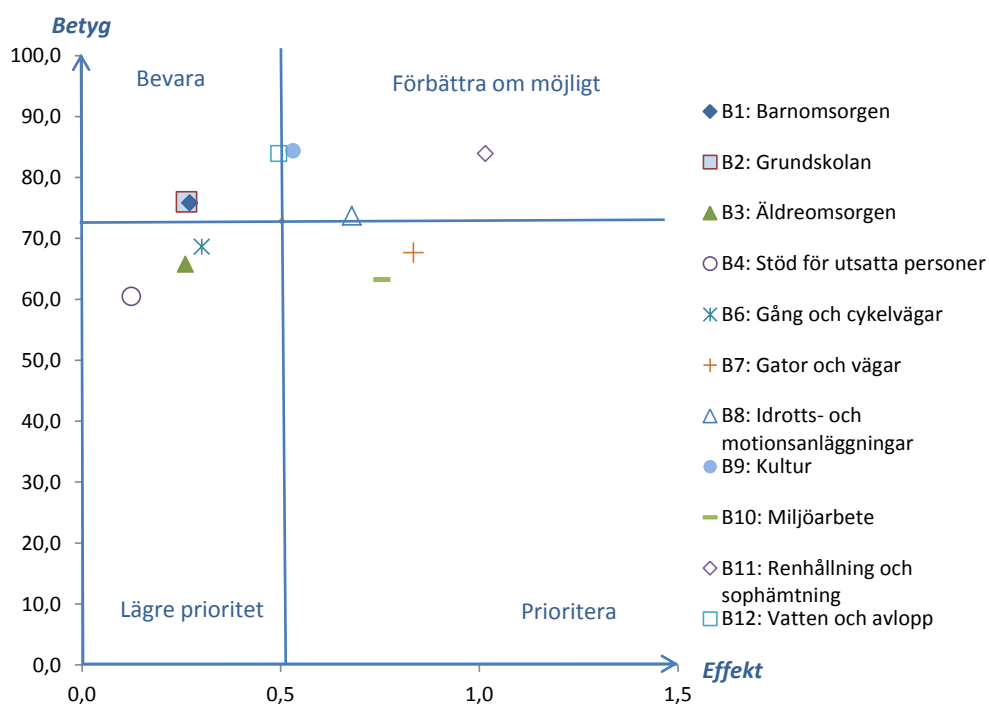
Stadens skötsel av biblioteksverksamheten och den fria bildningsverksamheten (Medborgarinstitutet), sammanfattat under området *kultur*, får det bästa betyget av alla verksamheter; 84,4. Mest nöjd är den äldsta åldersgruppen, medan den yngsta (18-44-åringar) är något mindre nöjd (Tabell 9).

Medborgarna är nöjda, dock inte ”mycket nöjda” med verksamheterna *miljöarbete* samt *renhållning och sophämtning*, medan skötseln av *vatten och avlopp* ges mycket gott betyg (83,9) (Tabell 9).

4.4 Vilka verksamheter bör uppmärksammas för att få nöjdare medborgare i Mariehamns stad?

Figur 6 visar en prioriteringsmatris för de bedömda verksamheterna inom Mariehamns stad. Verksamheter som hamnar inom fältet ”prioritera” nere till höger förväntas ha stor påverkan på helhetsbetyget NMI. De verksamheterna har fått relativt låga betygsindex och har förhållandevis hög effekt, dvs. stor påverkan på helhetsbetyget NMI. I en andra prioriteringsgrupp återfinns de verksamheter som hamnar uppe till höger i matrisen, ”förbättra om möjligt”. Även dessa verksamheter har förhållandevis höga effektmått och bör därför om möjligt förbättras.

Figur 6. Nöjd-Medborgar-Index (NMI) – Prioriteringsmatris 2012

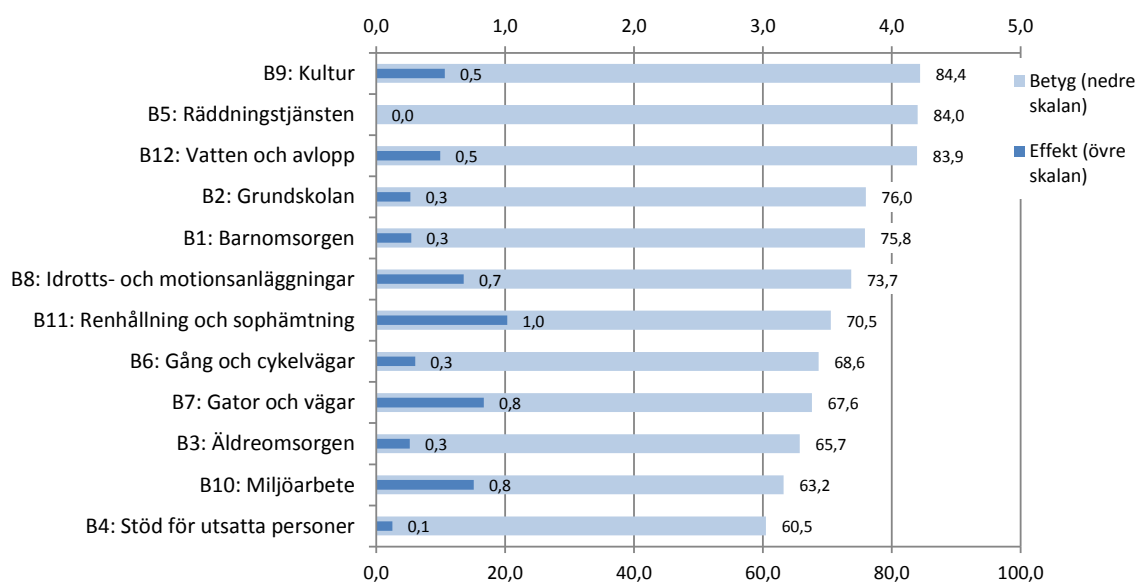
Verksamheter som hamnat i den nedre vänstra delen av prioriteringsmatrisen i *Figur 6* kan ges lägre prioritet om syftet är att höja helhetsbetyget, eftersom en förbättring av deras låga betygsindex även förväntas ha en lägre effekt på NMI.

Högst upp till vänster hamnar de verksamheter som fått goda omdömen och som därför bör bevaras. En minskning av satsningen på dessa områden och ett därmed förbundet lägre betygsindex skulle kunna leda till att effektmåttet ökar och att verksamheten då hamnar i den prioriterade delen av matrisen.

Observera än en gång att ”prioriteras” här betyder ”prioriteras om man vill ha ett högre sammanfattande betyg (NMI) av medborgarna”. Det innebär också att lägre prioritet inte betyder ”ingen prioritet alls”. Vår analys gav följande:

- **Verksamheter som bör prioriteras:** *Gator och vägar, Miljöarbete*
- **Verksamheter som bör förbättras om möjligt:** *Renhållning och sophämtning, Idrotts- och motionsanläggningar, Kultur*
- **Verksamheter som kan ges lägre prioritet:** *Stöd för utsatta personer, Äldreomsorgen, Gång- och cykelvägar*
- **Verksamheter som bör bevaras:** *Grundskolan, Barnomsorgen, Vatten och avlopp*

Figur 7. Modell B: områdenas betygsindex (skala 0-100) och effekt på helhetsbetyget (skala 0-5) rangordnade efter betygsindex

Verksamheter som i nuläget inte har någon effekt (och därför lämnats utanför matrisen): *räddningstjänsten*

Figur 7 visar verksamhetsområdena, de ljusa pelarna, rangordnade efter betygsindex, som avläses längs den nedre axeln (skala 0-100). Effekten på helhetsbetyget (NMI), de mörka pelarna, avläses längs den övre axeln (skala 0-5).

Här framgår att betyg och effekt inte följs åt. Starkast effekt har området *renhållning och sophämtning* (1,0). En höjning av betygsindex för det verksamhetsområdet från nulägets 70,5 med en enhet till 71,5 skulle ge en höjning på 0,2 av helhetsbetyget NMI; från 70,0 till 70,2.

Verksamhetsområdet *räddningstjänsten* å sin sida har redan ett mycket högt betyg (84,0) men att höja det betyget ytterligare skulle inte ha någon effekt över huvudtaget på helhetsbetyget. Å andra sidan skulle en ytterligare höjning av de redan nu högst betygsatta kulturella verksamheterna (84,4 i betygsindex) också ge utslag på helhetsbetyget. Skulle man lyckas höja betyget för den kulturella verksamheten inom Mariehamn med ett indexsteg skulle det ge en ökning motsvarande 0,1 på helhetsbetyget.

Figur 12 (Bilaga 1, sid. 53) ger en sammanfattande översikt av modell B, med invånarnas bedömning av stadens verksamheter med effektmått och felmarginaler.

5. Del C: Hur nöjda är invånarna med sitt inflytande i Mariehamns stad? (*Nöjd-Inflytande-Index (NII)*)

5.1 Inledning: modell C

Hur nöjda är invånarna med sitt inflytande i Mariehamns stad? Del C i vår enkät omfattade ett antal frågor om invånarnas bedömning av möjligheterna till inflytande på stadens verksamheter och beslut. Frågorna handlar också om vilka möjligheter man har att komma i kontakt med stadens politiker och vilket förtroende man har för dem (sid. 61). Tre övergripande frågor om insyn och inflytande bildade underlag för en helhetsbedömning (*Nöjd-Inflytande-Index (NII)*) (se avsnitt 5.2 och sid. 62).

Figur 8 visar i grafisk form förhållandet mellan enkätens enskilda frågor (fyrkanterna) och enskilda områden. Fyrkanterna till vänster representerar enkätens frågor C1 till och med C4 (enkäten sid. 61) och formar i modellen områdena (faktorerna eller "latenta variabler") *kontakt, information, påverkan och förtroende*. Fyrkanterna till höger representerar de övergripande frågorna under nedanstående avsnitt (enkätens frågor under C5, sid. 62). Helhetsbetyget NII reflekterar svaren på de enskilda frågorna C5a-b. Den reflekterande relationen utmärks av att pilarnas är riktade mot indikatorerna i *Figur 8*.¹³

5.2 *Nöjd-Inflytande-Index (NII)*

För att få en helhetsbild av medborgarnas syn på inflytande i Mariehamns stad ställde vi tre frågor:

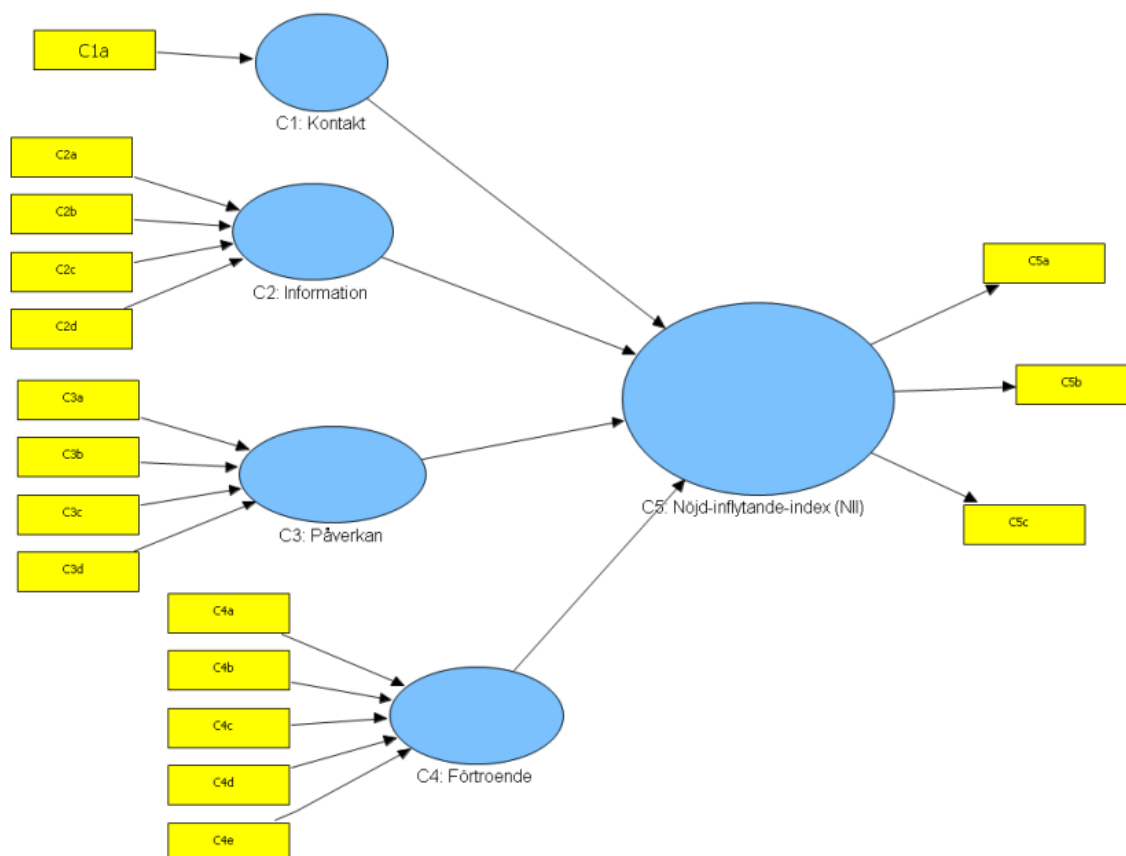
1. Hur nöjd är du med den insyn och det inflytande invånarna har över stadens beslut och verksamheter?
2. Hur väl uppfyller din stad dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande
3. Försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande över stadens/kommunens verksamheter och beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker du att invånarnas faktiska insyn och inflytande kommer i Mariehamn?

¹³ För närmare förklaring och beskrivningar av den form av multivariat regressionsanalys, PLS-metoden (*Partial Least Square*), som utgör grunden för modellen se till exempel Chatelin, Yves-Marie, Esposito Vinzi, Vincenzo, Tenenhaus, Michel (2002) *State-of-art on PLS Path Modeling through the available software*. Les Cahiers de Recherche 764 (HEC Paris).

Tabell 10. Nöjd-Inflytande-Index (NII) samt områdena efter sina betygsindex (skala 0-100) med felmarginaler

	Betygsindex	Felmarginal
C5: Nöjd-Inflytande-Index (NII)	55,0	± 2,1
C1: Kontakt	63,3	± 2,1
C2: Information	64,7	± 2,0
C3: Påverkan	50,2	± 2,1
C4: Förtroende	53,6	± 2,0
Medelvärde (C1-C4)	57,9	..

Figur 8. Beskrivning, modell C

Som vi ser högst upp i *Tabell 10* blev det sammanfattande betyget 55 för NII, som anger hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande i Mariehamns stad. Det blir med minsta möjliga marginal ”nöjda”. Betyget är ändå jämförelsevis gott om man betänker att medeltalet var 40 för alla de svenska kommuner som del tog i SCB:s medborgarundersökningar hösten 2011 och våren 2012.

Förklaringsgraden (R^2) för NII blev 0,76 vilket innebär att modellens fyra faktorer (C1-C4) förklarar 76 procent av variationen bland de svarandes helhetsbedömning av det inflytande som medborgarna har över stadens verksamheter.

Tabell 11. *Nöjd-Inflytande-Index* (NII), områdenas betyg (index = 100) med felmarginaler, efter kön

Område	Män		Kvinnor		Samtliga	
	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal
C5: <i>Nöjd-Inflytande-Index</i> (NII)	56,3	± 2,1	54,3	± 2,1	55,0	± 2,1
C1: Kontakt	65,5	± 2,9	63,1	± 2,0	63,3	± 2,1
C2: Information	66,5	± 2,8	64,5	± 1,9	64,7	± 2,0
C3: Påverkan	50,8	± 3,5	49,3	± 2,2	50,2	± 2,1
C4: Förtroende	54,6	± 3,6	53,7	± 2,3	53,6	± 2,0
<i>Medelvärde C1:C4</i>	<i>59,4</i>	<i>..</i>	<i>57,6</i>	<i>..</i>	<i>57,9</i>	<i>..</i>

Kvinnorna är något mindre nöjda med möjligheterna till inflytande än männen. Betyget givet av kvinnorna når inte upp till gränsen ”nöjd”, utan stannar strax under på ”godkänd” (betyg = 54, *Tabell 11*). Överlag är i denna del av enkäten som handlar om *kontakt, information, påverkan* och *förtroende* kvinnornas betyg lägre än männens. Men med hänsyn taget till felmarginalerna kan vi inte med säkerhet fastslå att vi har signifikanta skillnader mellan könen, vi måste stanna vid att säga att det är rätt sannolikt att det är på det sättet.

När det gäller hur nöjd man är med möjligheterna att komma i *kontakt* med stadens politiker är invånarna nöjda (63 i betyg). Kvinnornas betyg är något lägre än männens. Detsamma gäller hur nöjd man är med informationen från staden.

Påverkan och *förtroende* är de enda områden som medborgarna inte är nöjda med. Det svagaste betyget får faktorn *påverkan*. Betyget var 50 för samtliga svarande och endast 49 av kvinnorna (*Tabell 11*) vilket vi klassificerar som ”godkänt”.

Faktorn *påverkan* bygger på följande frågor: Hur nöjd är du med hur stadens politiker lyssnar till invånarnas synpunkter? Hur nöjd är du med invånarnas möjligheter att påverka politiska beslut? Hur nöjd är du med invånarnas möjligheter att påverka inom stadens verksamheter? I vilken utsträckning finns dina åsikter i stort representerade bland partierna i staden?

Området *förtroende* täcktes in av frågorna: Vad tror eller tycker du om hur stadens

politiker arbetar för Mariehamns bästa? Vad tror eller tycker du om hur ansvarstagande stadens politiker är? Vad tror eller tycker du om hur stadens högre tjänstemän arbetar för Mariehamns bästa? Vad tror eller tycker du om hur väl politiska beslut genomförs? Utslaget blev här ”godkänt” för samtliga och för kvinnorna, medan männen med knappast möjliga marginal sade sig vara ”nöjda”.

Vi kan avslutningsvis konstatera att synen på *inflytande* skiljer sig mellan åldersgrupperna. En titt på översta raden i *Tabell 12* avslöjar att medan den yngsta ålderskategorin är med liten marginal ”nöjd” (betyget 57) blir det sammanvägda betyget från åldersgruppen 45-64 åringar endast ”godkänd” (betyget 52). I detta fall är skillnaden dessutom statistiskt säkerställd med hänsyn taget till felmarginalerna.

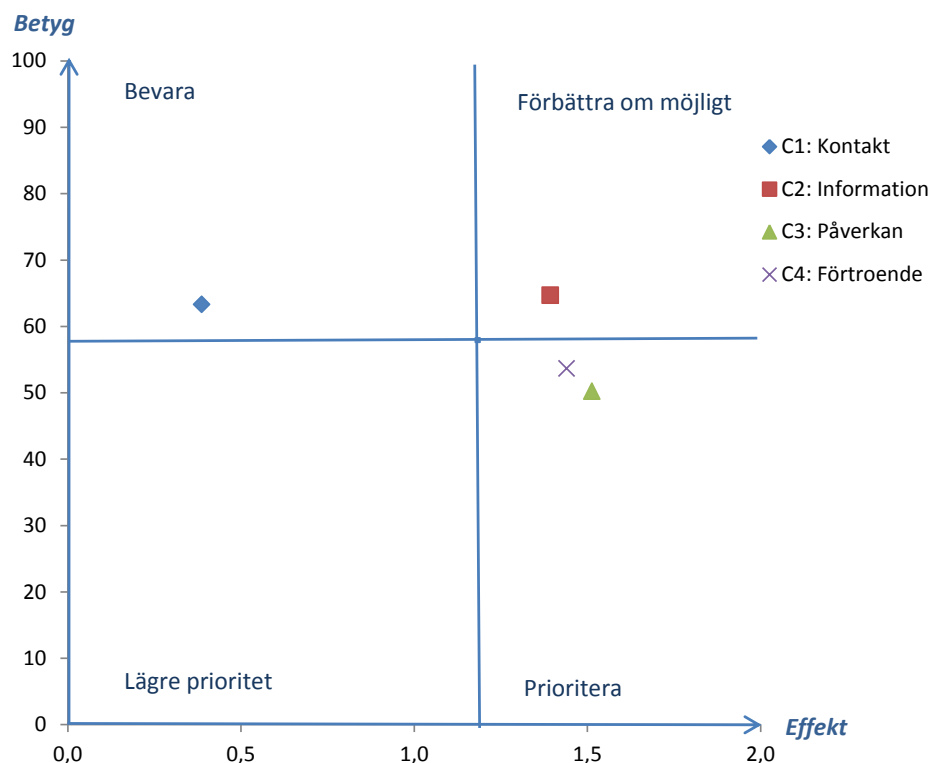
Även när det gäller områdena *kontakt* och *information* gav medborgarna i den yngsta ålderskategorin (18-44 åringar) högre betyg än mellankategorin (45-64 åringar). I dessa fall kan vi endast säga att det är troligt att betygen skiljer sig eftersom resultatet med hänsyn taget till felmarginalerna överlappar varandra något.

Vi kan även notera undersökningens svagaste betyg, nämligen 65-84-åringarnas omdöme om möjligheterna att *påverka*, som uppgår till inte mer än betygsindex 45 (*Tabell 12*), vilket endast räknas som ”godkänt”.

Tabell 12. *Nöjd-Inflytande-Index (NII)* och områdenas betyg (index=100) med felmarginaler, efter åldersgrupper

Faktor /område	18-44 år		45-64 år		65-84 år		Samtliga	
	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal	Betyg	Felmarginal
C5: <i>Nöjd-Inflytande-Index (NII)</i>	56,9	± 2,1	52,4	± 2,1	55,0	± 2,1	55,0	± 2,1
C1: Kontakt	66,1	± 3,0	62,2	± 2,5	60,2	± 2,8	63,3	± 2,1
C2: Information	66,6	± 2,5	62,2	± 2,7	65,1	± 2,8	64,7	± 2,0
C3: Påverkan	51,2	± 3,1	49,0	± 2,7	45,5	± 3,2	50,2	± 2,1
C4: Förtroende	53,5	± 3,0	53,7	± 3,0	54,5	± 3,5	53,6	± 2,0
<i>Medelvärde C1-C4</i>	59,4	..	56,8	..	56,3	..	57,9	..

Figur 9. Nöjd-Inflytande-Index (NII) - Prioriteringsmatris

5.3 Vilka områden borde prioriteras för att medborgarna skall bli nöjdare med möjligheterna till inflytande?

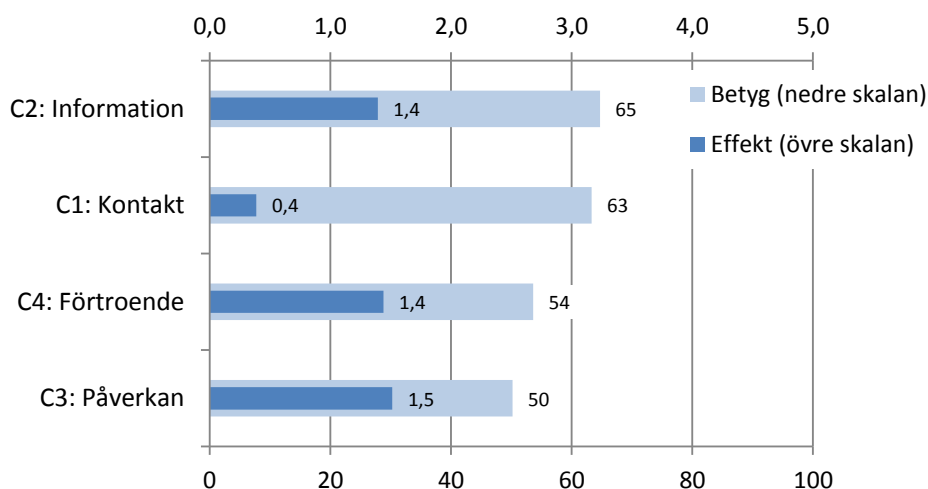
Som framgår av prioriteringsmatrisen ovan (*Figur 9*) bör områdena *förtroende* och *påverkan* **prioriteras** om syftet är att stärka helhetsbetyget (NII).

Faktorn *information* bör **förbättras om möjligt**, medan faktorn *kontakt* bör bevaras.

Inget område har hamnat i nedre vänstra fältet i figuren.

Figur 10 visar områdenas sammanvägda betyg på den nedre skalan (0-100) och deras potentiella effekter på den övre skalan (0-5). Den illustrerar tydligt att möjligheterna till *påverkan* skulle kunna förbättras, eftersom faktorn fått ett relativt lågt betyg (50), men samtidigt har ett relativt starkt effektmått (1,5). Effektmåttet 1,5 innebär att om man skulle lyckas höja betyget för faktorn *påverkan* med 5 indexpunkter från 50 till 55 så skulle helhetsbetyget (NII) stiga med 1,5 punkter från 55,0 till 56,5.

Figur 10. Modell C: Områdenas betyg (skala 0-100) och effekt (skala 0-5) rangordnade efter betyg

På samma sätt skulle en stärkning av betyget för området *förtroende* från 54 till 59 innebära att helhetsbetyget (NII) skulle stiga från 55,0 till 56,4.

De två översta stapelparen i *Figur 10*, *information* och *kontakt*, visar att även om betygen för respektive område ligger nära varandra (betygen 65 och 63) kan de potentiella effekterna av förändringar av områdenas betyg skilja sig avsevärt. Området *kontakt* har ett lågt effektmått (0,4) inte för att det nödvändigtvis skulle vara mindre viktigt än *information*, utan för att vi i våra beräkningar funnit att sambandet mellan området *kontakt* och helhetsbetyget (NII) är betydligt lägre än motsvarande samband mellan *information* och NII.

En sammanfattande bild av modell C, som analyserar invånarnas bedömning av möjligheterna till inflytande i Mariehamns stad, återfinns i *Figur 13* (Bilaga 1, sid. 54).

6. Sammanfattning av de öppna svaren

Sammantaget har 387 av de totalt 547 personer som besvarade enkäten avgett någon form av svar eller kommentar på den avslutande öppna frågan om vad man anser att staden bör satsa på om man måste prioritera "ett område eller en sak" framom andra. Av de som svarat på frågan var majoriteten, 234 stycken (60 procent), kvinnor. Gruppen dominerades även av de som bott längst i Mariehamn. Hela 64 procent av svaren på den här frågan kom sålunda från personer som bott över 10 år i staden. Åldersfördelningen på de svarande är dock relativt jämn, dock så att svarsfrekvensen avtar påtagligt i åldrarna efter 64 år, alltså bland pensionärerna.

De svarandes val av förstahandsprioritering gäller framför allt fyra utpekade satsningsområden, nämligen stadens **gator och trafik** (19 procent av de avgivna svaren), **skola och ungdomsaktiviteter** (15 procent), **äldreomsorgen** (12 procent) samt förbättringar av stadens **affärscentrum, butiker och turistservice** (11 procent). Sammanlagt täcker alltså dessa områden in 57 procent av respondenternas önskemål om stadens prioriterade framtidssatsningar.

Resterande områden som pekas ut som förstahandsprioriteter för staden är den offentliga stadsmiljön med parker, gångvägar, och så vidare (9 procent av de avgivna svaren), hälso- och sjukvård (exkl. åldersvård, 6 procent), miljö/avfallshantering (5 procent), kultursektorn (4 procent), bostäder (4 procent), stadens ekonomi och avgifter (2 procent) samt en relativt omfattande grupp av övriga svårklassificerade svar/prioriteringar (9 procent).

När det gäller den stora gruppen svarande som lyfter fram **gatorna och trafiken** som det område där behoven av stadens satsningar är störst, pekar upp emot 40 procent av dessa ut gatuunderhåll och förbättrad framkomlighet för den bilburna trafiken som särskilt viktiga. Man påtalar behovet av "smidigare trafik" med "enhetliga hastighetsbegränsningar" och att staden skall "sluta bygga bumpers och avsmalnande vägar". Någon anser att hela gatunätet "bör renoveras" och att politikerna skall "sluta vela" i trafikfrågorna. Ålandsvägen framstår här som ett särskilt problem. Hela 16 stycken av de som svarat lyfter nämligen fram Ålandsvägen som enligt dessa "är i ett bedrövligt skick" och "borde skötas bättre". Några vill också öppna Parkgatan för trafik och satsa mer på framkomligheten på Västra Ytternäsvägen.

Många påtalar även behovet av bredare satsning på trafiksäkerheten genom bättre belysning vid övergångsställen, uppgraderad gatubelysning och bättre trafiklösningar,

särskilt i vissa större korsningar som till exempel Storagatan/Torggatan. Trafiksystemet i anslutning till Västra hamnen lyfts också fram av någon som ett område de önskar staden skulle satsa på. Synpunkter finns också på behovet av bättre tillgång till parkeringsplatser, särskilt i cityområdet samt på brister i stadens snöröjningskapacitet.

Även kollektivtrafiken i form av bussarna framhålls som viktig av ett flertal respondenter. Här föreslås en satsning på fler hållplatser och fler bussturer *”speciellt på helgerna för att fler skulle lämna bilen hemma”*. Några lyfter fram en fortsatt gratistrafik med stadsbussen som en prioriterad satsning samt att det vore önskvärt att satsa på *”större gångstråk i city”* och *”ett mindre antal bilar i innerstan”*. En av respondenterna talar också för en utveckling av kollektivtrafiken med stadsbussen till Möckelö.

Framkomligheten för den lätta trafiken i form av cyklister och fotgängare bör man enligt en del av respondenterna satsa mer på. Bland annat framhålls att trottoarkanterna borde göras lägre för att bli bättre anpassad till cyklisterna. Flera framhåller också att gång- och cykelbanorna bör bli fler och bättre utmärkta, nu *”cyklas det kors och tvärs överallt i M:hamn”*.

Den näst största gruppen svar på vad staden i första hand bör satsa på lyfter fram **skola och ungdomsaktiviteter**. Rent generellt så uttrycker den här gruppen svarande ett stöd för ökad eller, åtminstone (i nedskärningstider) bibehållna, satsningar på stadens dagis och skolor samt fritidsaktiviteter riktade till barn och ungdomar. Typiska, ofta rätt kortfattade och uppfordrande, svar från de som ger uttryck för en sådan allmän prioritering av skola och ungdom är t ex *”satsa mer på dagens ungdomar”*, *”satsa på grundskolan”*, *”bra grundskola”*, *”mer aktiviteter för ungdomarna”* och *”barnomsorg och skola”*.

På samma sätt som Ålandsvägen lyftes fram som ett särskilt problem när det gäller gatutrafiken, lyfter de som vill prioritera skolorna och ungdomen fram Övernäs Högstadium. Ett tiotal av de svarande påtalar sålunda det stora behovet av renovering och/eller nybyggnad av den här skolan som överlag anses vara *”i uselt skick”*. Andra saker som lyfts fram inom den här gruppen svarande är behovet av mer ändamålsenliga lokaler för stadens dagisverksamhet, satsning på mindre klasser och fler lärare, mer personal till ungdomsgårdarna och verksamhet för motorintresserade ungdomar.

Den tredje största prioriteringsgruppen bland dem som svarat gäller behovet av **satsningar inom äldreomsorgen**. Flertalet av dessa skriver kort och gott att man önskar att stan skulle satsa på *”äldreomsorg”*, *”äldrevård”* eller *”äldringsvården”*. Några preciserar härutöver med till exempel *”tandvård för pensionärer”*, *”bättre*

möjligheter till hemmaboende”, ”bättre demensboende” och ”bättre utbildad vårdpersonal”.

Den fjärde största prioriteringsgruppen gäller behovet av satsningar på stadens **affärscentrum, butiker, turism** och liknande. Nästan hälften av de som prioriterar den här typen av satsningar vill att staden skall satsa på ett mer levande och livskraftigt centrum med största möjliga utbud av butiker och aktiviteter. Ett typiskt citat från den här gruppen är att vi behöver *”en levande stad med satsning på centrum, liv och rörelse, puls och längre öppettider”*. Förutom en allmän markering av ett förstärkt kommersiellt centrum med fler affärer, kontor och längre öppettider lyfter några även fram behovet av fler centrumbostäder, ett mer attraktivt Östra hamnen-område, högre krav på fasadernas underhåll och arkitektur samt en upprustning av Möckelö havsbad.

Störst bland de övriga, mindre frekventa, prioriteringsområdena som framkom bland de som svarat på frågan om vad man bör satsa på, är **stadens offentliga miljöer, parker** och liknade. Här är önskemålen rätt så olikartade och därför svårare att sammanföra i tydliga undergrupper. En sak som ändå kommer fram hos rätt många av de svarande är behovet av en satsning på bättre underhåll av stadens parker och grönområden. Typiska citat är här t ex *”satsa med kraft på natur och parker i stan”, ”det finns brister i stadens skötsel av parker och planteringar”, ”man borde ta ner mer träd och snygga till buskagen”* samt bättre *”skötsel av gräsklippning och slyklippning”*.

En av respondenterna hävdar att *”norra delen av stan med Hindersböle och Nabben, liknar en soptipp”*. Andra prioriteringar är att göra *”staden mer havsnära”, ”förenkla för handikappade”* (att använda den offentliga miljön), satsa på *”området kring Östra hamnen och Shell”*, bland annat genom att bygga *”en familjepark norr om Shell”*.

Bland dem som prioriterar satsningar inom stadens social- och hälsovård (exkl. äldrevården) lyfter man bland annat fram den förebyggande vården och missbrukarvården samt även i något fall behovet av ökade resurser för vård i hemmet. I övrigt handlar det mest om att man mera allmänt pekar på vård- och sjuksatsningarna som ett angeläget område att satsa på. Här kan vi notera att man i sammanhanget inte alltid haft klart för sig att huvudansvaret för hälso- och sjukvården inte är stadens, utan ankommer på landskapsregeringen och Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS).

En grupp av de svarande önskar att staden prioriterar åtgärder inom **miljö- och avfallshantering**. Här framhålls bland annat de höga avgifterna för renhållningen och behovet av alternativ till MISE. Andra problem och behov som lyfts fram är att *”trädgårdsavfallet från den egna tomten är ett stort problem”* och att det behövs en satsning på *”central för mottagning av trädgårdssopor”*. Någon vill ha fler

återvinningsstationer, bottenvätt för fritidsbåtarna och fler gatupapperskorgar.

Bland gruppen svarande kommentatorer med **bostadsfrågorna** som sin högsta prioritet lyfts framför allt behovet av en ökad satsning på billigare och mindre (hyres-)lägenheter fram. Någon vill också prioritera fler bostadsrätter, någon att stan bör bevara gamla byggnader i innerstan och någon att man i högre utsträckning än nu borde *"bygga på höjden i stans centrum"*. En vill förbjuda kontorisering av bostadslägenheter i centrum och en annan respondent föreslår att staden *"köper Mariepark i Västra hamnen och bygger ett bostadskvarter där"*.

De flesta av de som pekat ut **kulturutbudet och -aktiviteterna** som en förstahandsprioritering ger ett allmänt stöd för mera resurser till kulturen med svar i stil med *"Håll kulturen levande"*, *"Kultur i vid bemärkelse"*, *"Mera kultur för alla åldrar"*. Några pekar dock ut särskilda behov av satsningar på vissa institutioner: Medborgarinstitutet, Rödakorsgården och Alandica. Tre personer lyfter också fram behovet av satsningar på kulturell och språklig integrering av nyinflyttade.

Svarandegruppen med satsningar på **idrott och motion** som något som staden borde satsa mera på, anger ett antal konkreta behov: Större fiskekortsområden, mera utrymme för "spontanidrott" på stadens anläggningar, en *golfrange*, hopptorn för utomhussimning, gemensam lokal för kampsporten och en motorbana.

Inom gruppen svarande som vill fokusera **stadens ekonomi och avgifter** lyfter flera fram behovet av sammanslagning och/eller utökat samarbete med Jomala. En person föreslår att det införs avgifter på stadsbussen och en annan att staden (här exemplifierat med ett daghem) bör handla mer lokalt, och en annan att staden omedelbart bör "avskaffa" sina skulder.

Den svårklassificerade **restgruppen "övrigt"** är relativt stor (34 personer). Här finns ett stort utbud av åsikter och förslag redovisade som t ex *"förändra attityden – se människan"*, *"minska invandringen"*, *"charmkurser för stadens personal"*, *"byt ut de högsta cheferna"*, *"sjungande, cyklande, gående polispatruller"*, *"inga skyskrapor"*, *"öka känslan av gemenskap och stolthet"*, *"krafttag mot hundar"*, *"sysselsättning till alla"*, *"tystare båttrafik"*, *"billigare båtplatser"* och *"utrota korruptionen"*. Fem personer lyfter fram problemet med "mördarsniglarna" som man anser att staden bör ta ansvar för att få bukt med.

Enkätformuläret avslutades med en "öppen textruta" för **helt fria kommentarer**. Cirka 100 personer, motsvarande cirka 18 procent av samtliga de som besvarat enkäten, har utnyttjat denna. En genomgång av dessa fritt formulerade svar tillför dock egentligen

föga utöver det som framkommer i ”prioriteringssvaren” ovan. Som regel handlar de friare formuleringarna sålunda om en utveckling av eller lite annan vinkling på de krav och önskemål som redovisats ovan. Utöver detta tillkommer en del mera ”udda” utläggningar om dåliga stadspolitiker (det folkliga åländska uttrycket ”pallervantar” kommer till användning) och bristande sakkunskaper inom förvaltningen, men också berömmande ord om Mariehamn som en *”underbar plats att bo på”*.

Referenser

- Chatelin, Yves-Marie, Esposito Vinzi, Vincenzo, Tenenhaus, Michel (2002) *State-of-art on PLS Path Modeling through the available software*. Les Cahiers de Recherche 764 (HEC Paris)
- Gudergan, Siegfried P.; Ringle, Christian M.; Wende, Sven; Will, Alexander (2008) Confirmatory tetrad analysis in PLS path modeling *Journal of business research: JBR*. - New York, NY : Elsevier, - Vol. 61.2008, 12, p. 1238-1250
- Hair, J.F./ Sarstedt, M./ Ringle, C.M./ Mena, J.A.: An assessment of the use of partial least squares structural equation modeling in marketing research, in: *Journal of the Academy of Marketing Science (JAMS)*, Volume 40 (2012), Issue 3, pp. 414-433.
- Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (kommande 2013). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)*. Thousand Oaks: Sage
- SCB (2012) SCB: analysmodell (http://www.scb.se/Pages/List____250940.aspx (2012-12-18))
- Wold, H. (1973) Nonlinear iterative partial least squares (NIPALS) modelling: *Some current developments in multivariate analysis*, P.R. Krishnaiah, ed., New York: Academic Press, Inc., pp. 383-407

Dataprogram för PLS-analys

- SmartPLS (<http://www.smartpls.de>)
- XLSTAT (<http://www.xlstat.com>)

Bilaga 1: Sammanfattning av modellerna

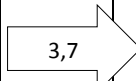
Figur 11. Modellbild A: *Nöjd-Region-Index* (NRI). Medborgarna om att bo och leva i Mariehamn

<i>Nöjd-Region-Index</i> (NRI): Medborgarna om att bo och leva i Mariehamn	Frågor	Betygsindex	Fel-marginal	Område ("Faktor")	Effekt-mått	Fel-marginal	<i>Nöjd-Region-Index</i> (NRI)	Effekt-mått	Fel-marginal	Rekommendation
Antal svarande = 547 Andel svar = 55 % Medelindex = 74,1 Medeleffekt = 0,7	A1	69,6	± 2,6	Arbetsmöjligheter	0,9	0,5 – 1,3	NRI = 78,9 (± 2,2) (Fråga A8 a-c)	4,3	4,2 – 4,5	Rekommendation = 83,1 (± 2,4)
	A2 a-c	81,3	± 2,1	Utbildningsmöjligheter	-0,4	-0,8 – -0,2				
	A3 a-c	62,4	± 2,0	Bostäder	1,0	0,6 – 1,3				
	A4 a-d	75,1	± 2,1	Kommunikationer	0,7	0,2 – 1,3				
	A5 a-c	72,6	± 2,2	Kommersiellt utbud	0,3	-0,2 – 0,9				
	A6 a-d	78,7	± 1,9	Fritidsmöjligheter	1,3	0,7 – 1,8				
	A7 a-c	78,8	± 2,4	Trygghet	1,3	0,7 – 1,7				

Anm.: Frågorna återfinns i enkäten, Bilaga 2 s. 56-58

 Tolkning av effektmått, exempel: Effektmåttet 1,0 för faktorn *Bostäder* innebär att om betygsindex för det området stiger med 5 enheter (från 62,4 till 67,4) så förväntas helhetsbetyget (NRI) stiga med 1,0 enhet (från 78,9 till 79,9)

Figur 12. Modellbild B: Nöjd-Medborgar-Index (NMI). Invånarnas bedömning av stadens verksamheter

<i>Nöjd-Medborgar-Index (NMI):</i>	Frågor*	Betygsindex	Fel-marginal	Område ("Faktor")	Effekt-Mått**	Fel-marginal	<i>Nöjd-Medborgar-Index (NMI)</i>	Effekt-Mått**	Fel-marginal	Bemötande och Tillgänglighet
Invånarnas bedömning av stadens verksamheter Antal svarande = 547 Andel svar = 55 % Medelindex = 72,8 Medeleffekt = 0,5***	B1 a-d	75,8	± 1,8	Barnomsorg	0,3	± 0,6	NMI = 70 (± 2,0) (Fråga B13 a-c)	 3,7	± 0,4	= 68,1 (± 1,9) (Fråga B14 a-d)
	B2 a-d	76,0	± 1,9	Grundskolan	0,3	± 0,7				
	B3	65,7	± 2,3	Äldreomsorgen	0,3	± 0,4				
	B4 a-d	60,5	± 2,1	Stöd för utsatta personer	0,1	± 0,4				
	B5	84,0	± 2,1	Räddningstjänsten	-0,5	± 0,7				
	B6 a-d	68,6	± 2,2	Gång- och cykelvägar	0,3	± 0,5				
	B7 a-d	67,6	± 2,0	Gator och vägar	0,8	± 0,6				
	B8 a-b	73,7	± 1,8	Idrotts- och motionsanläggningar	0,7	± 0,7				
	B9 a,b	84,4	± 2,1	Kultur	0,5	± 0,7				
	B10	63,2	± 2,3	Miljöarbete	0,8	± 0,4				
	B11 a-d	70,5	± 2,0	Renhållning och sophämtning	1,0	± 0,5				
	B12 a,b	83,9	± 2,2	Vatten och avlopp	0,5	± 0,7				

*) Frågorna finns i Bilaga 2, s. 56-63

**) Tolkning av effektmått, exempel: Effektmåttet 1,0 för faktorn 'Renhållning och sophämtning' innebär att om betygsindex för det området stiger med 5 enheter; från 70,5 till 75,5 så förväntas helhetsbetyget (NMI) stiga med 1,0 enheter från 70,0 till 71,0.

***) Exklusive Räddningstjänsten

Figur 13. Modellbild C: *Nöjd-Inflytande-Index (NII)*. Invånarnas bedömning av inflytandet

<i>Nöjd-Inflytande-Index (NII)</i> Invånarnas bedömning av inflytandet	Frågor*	Betygsindex	Felmarginal	Område ("Faktor")	Effektmått**	Felmarginal	<i>Nöjd-Inflytande- Index (NII)</i>
Antal svarande = 547 Andel svar = 55 % Medelindex = 58 Medeleffekt = 1,2	C1 a-b	63	± 2,1	Kontakt	0,4	± 0,6	NII = 55 (± 2,1) (Fråga C5 a-c)
	C2 a-d	65	± 2,0	Information	1,4	± 0,6	
	C3 a-d	50	± 2,1	Påverkan	1,5	± 0,7	
	C4 a-e	54	± 2,0	Förtroende	1,4	± 0,6	

*) Frågorna finns i Bilaga 2, sid. 61-62

**) Tolkning av effektmått, exempel: Effektmåttet 1,5 för faktorn *påverkan* innebär att om betygsindex för det området stiger med 5 enheter så förväntas helhetsbetyget (NMI) stiga med 1,5 enheter

Bilaga 2: Enkäten

3163636930

Medborgarundersökning Mariehamn 2012

Svarsnummer

Del A. Hur ser du på Mariehamn som en plats att bo och leva på?

Här nedan följer ett antal frågor där vi vill att du betygsätter din stad som en plats att bo och leva på. Frågorna handlar bl. a. om arbetsmöjligheter, bostäder och trygghet. Vissa frågor kan vara svåra att svara på om du inte har så stor erfarenhet av det som de handlar om, eller om de inte är relevanta för dig. Ofta har man ändå en uppfattning utifrån vad man hört eller läst och det räcker. Det är just din uppfattning som vi vill veta. Försök svara på alla frågor.

Frågorna har svarsalternativ graderade från 1 till 10, där 1 betyder lägsta betyg och 10 betyder högsta betyg. Sätt ett kryss i den ruta på skalan som stämmer bäst med vad du tror eller tycker.

A1 ARBETSMÖJLIGHETER

Hur ser du på...

	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ingen åsikt
... möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A2 UTBILDNINGSMÖJLIGHETER

Hur ser du på...

	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ingen åsikt
... tillgången till högskoleutbildning inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tillgången till gymnasieutbildning inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd? (Medis, Folkhögskola, osv.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A3 BOSTÄDER I MARIEHAMN

Hur ser du på...

	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ingen åsikt
... möjligheterna att hitta bra boende i Mariehamn?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utbudet av olika typer av boendeformer (hyresbostad, aktielägenhet, egnahemshus osv.)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hur trivsamt bebyggelsen är i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A4 KOMMUNIKATIONER

Hur ser du på...

	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ingen åsikt
... tillgången till gång- och cykelvägar inom staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... möjligheterna till att använda kollektivtrafiken (buss) för resor?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tillgången till förbindelser för längre resor? (Resor med färjor och flyg)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil inom staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur ofta åker du med stadsbussen?

- Minst 4 gånger i veckan
 1-3 gånger i veckan
 2-4 gånger i månaden
 Mer sällan än 1 gång i månaden
 Aldrig

4788636934

A5 KOMMERSIELLT UTBUD

Hur ser du på...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra										Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A6 FRITIDSMÖJLIGHETER

Hur ser du på...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra										Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... tillgången till parker, grönområden och natur i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, musik, kultur, friluftsliv- och föreningsliv?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tillgången till idrottsevenemang i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tillgången till kulturevenemang i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A7 TRYGGHET

Hur ser du på...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra										Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A8 HELHETSBEDÖMNING AV MARIEHAMN SOM EN PLATS ATT BO OCH LEVA PÅ

Hur ser du på...	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd										Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... Hur nöjd är du med Mariehamn som en plats att bo och leva på?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... Hur väl uppfyller Mariehamn dina förväntningar på en plats att bo och leva på?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... Föreställ dig en plats som är perfekt att bo och leva på. Hur nära ett sådant ideal tycker du att Mariehamn kommer?	Långt ifrån										Nära										Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A9 REKOMMENDATION

Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till din stad?	Nej, absolut inte										Ja, absolut										Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6560636934

Del B. Vad tror eller tycker du om din stads/kommuns verksamheter?

I denna del ställs frågor om Mariehamn och de verksamheter som staden ansvarar för. Frågorna handlar bl. a. om skolan, omsorg och gator och vägar. Vissa frågor kan vara svåra att svara på om du inte har så stor erfarenhet av det som de handlar om, eller om de inte är relevanta för dig. Ofta har man ändå en uppfattning utifrån vad man hört eller läst. Det räcker. Det är just din uppfattning som vi vill veta. Försök svara på alla frågor.

Frågorna har svarsalternativ graderade från 1 till 10, där 1 betyder lägsta betyg och 10 betyder högsta betyg. Sätt ett kryss i den ruta på skalan som stämmer bäst med vad du tror eller tycker.

B1 BARNOMSORGEN

Vad tror eller tycker du om barnomsorgen i Mariehamn?	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av barnomsorgen genom... (Flera alternativ kan markeras)

- ... eget/egna barn eller barnbarn?
- ... vänner/bekanta?
- ... att du själv arbetar/arbetat inom barnomsorgen?
- ... Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från barnomsorgen under de senaste två åren.

B2 GRUNDSKOLAN

Vad tror eller tycker du om grundskolan i din stad?	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av grundskolan genom... (Flera alternativ kan markeras)

- ... eget/egna barn eller barnbarn?
- ... vänner/bekanta?
- ... att du själv arbetar/arbetat inom grundskolan?
- ... Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från grundskolan under de senaste två åren.

B3 ÄLDREOMSORGEN

Vad tror eller tycker du om äldreomsorgen i din stad?	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av äldreomsorgen genom... (Flera alternativ kan markeras)

- ... att du själv får/fått hjälp från äldreomsorgen?
- ... nära anhörig?
- ... vänner/bekanta?
- ... att du själv arbetar/arbetat inom äldreomsorgen?
- ... Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från äldreomsorgen under de senaste två åren.

7446636938

B4 STÖD FÖR UTSATTA PERSONER (övrig social service)

Vad tror eller tycker du om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i Mariehamn?	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av den övriga sociala servicen genom... (Flera alternativ kan markeras)

- ... att du själv får/fått hjälp?
- ... nära anhörig?
- ... vänner och bekanta?
- Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från den övriga sociala servicen under de senaste två åren

B5 RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Vad tror eller tycker du om räddningstjänsten (brandkåren) i Mariehamn?	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

B6 GÅNG- OCH CYKELVÄGAR I MARIEHAMN

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... belysningen av gång- och cykelvägar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... underhåll/skötsel av gång- och cykelvägar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... snöröjning av gång- och cykelvägar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B7 GATOR- OCH VÄGAR I MARIEHAMN

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... belysningen på gator och vägar i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... underhåll och skötsel av gator och vägar i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... snöröjning av gator- och vägar i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... trafiksäkerheten på gator- och vägar i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B8 IDROTTS- OCH MOTIONSANLÄGGNINGAR I MARIEHAMN (Idrottshall, ishall, simhall, motionsspår etc.)

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... öppettiderna vid stadens idrotts- och motionsanläggningar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utrustning och skötsel av stadens idrotts- och motionsanläggningar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... belysningen i stadens motionsspår?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B9 KULTUR

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra					I allra högsta grad bra					Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... biblioteksverksamheten i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... den fria bildningsverksamheten? (Medis)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

0294636932

B10 MILJÖARBETE

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra								I allra högsta grad bra		Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... stadens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B11 RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra								I allra högsta grad bra		Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... sophämtningen i Mariehamn?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tillgängligheten till återvinningscentraler? (Där du t.ex. kan lämna in farligt avfall, grovavfall och elektronikavfall)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... stadens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... renhållningen av parker och allmänna platser i Mariehamn?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B12 VATTEN OCH AVLOPP

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra								I allra högsta grad bra		Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... vattenförsörjningen i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... avloppssystemet i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B13 HELHETSBEDÖMNING AV MARIEHAMNS STADS VERKSAMHETER

Hur nöjd är du med hur Mariehamns stad sköter sina olika verksamheter?	Inte alls nöjd								I allra högsta grad nöjd		Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Hur väl uppfyller stadens verksamheter dina förväntningar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Föreställ dig en stad/kommun som sköter sina olika verksamheter på ett perfekt sätt. Hur nära ett sådant ideal anser du att Mariehamns stad kommer?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B14 BEMÖTANDE OCH TILLGÄNGLIGHET

Hur nöjd är du med ...	Inte alls bra								I allra högsta grad bra		Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
... hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i din stad?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hur du blir bemött när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din stad?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... den servicen du får när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din stad?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... möjligheter att komma i kontakt med stadens högre chefer?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du haft kontakt med tjänstemän eller annan personal på Mariehamns stad under de senaste två åren?

- Ja
 Nej
 Är själv/har varit anställd av Mariehamns stad
 Minns ej

4364636934

Del C. Hur nöjd är du med invånarnas inflytande i Mariehamn?

Nu följer ett antal frågor om invånarnas inflytande i Mariehamn på stadens verksamheter och beslut. Frågorna handlar bl. a. om vilka möjligheter du har att komma i kontakt med stadens politiker och vilket förtroende du har för dem. Vissa frågor kan vara svåra att svara på om du inte har så stor erfarenhet av det som de handlar om, eller om de inte är relevanta för dig. Ofta har man ändå en uppfattning utifrån vad man hört eller läst. Det räcker. Det är din uppfattning som vi vill veta. Försök svara på alla frågor.

Frågorna har svarsalternativ graderade från 1 till 10, där 1 betyder lägsta betyg och 10 betyder högsta betyg. Sätt ett kryss i den ruta på skalan som stämmer bäst med vad du tycker.

C1 KONTAKT

Hur nöjd är du med...	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ingen åsikt
... möjligheter att komma i kontakt med stadens politiker (i tjänsten)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... Har du haft kontakt med någon politiker (i tjänsten) i staden under de senaste två åren?	☐ Ja																				
(Flera alternativ kan markeras)	☐ Nej																				
	☐ Är själv/har varit politiker i staden/kommunen																				
	☐ Minns ej																				

C2 INFORMATION

Hur nöjd är du med...	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ingen åsikt
... tillgången till information om stadens och dess verksamheter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tydligheten i stadens information?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... i hur god tid staden informerar om viktiga frågor?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... kommunens webbplats?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C3 PÅVERKAN

Hur nöjd är du med...	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ingen åsikt
... hur stadens politiker lyssnar till invånarnas synpunkter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... invånarnas möjligheter att påverka politiska beslut?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... invånarnas möjligheter att påverka inom stadens verksamheter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... i vilken utsträckning dina åsikter i stort finns representerade bland partierna i staden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C4 FÖRTROENDE

Vad tror eller tycker du om ...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ingen åsikt
... hur stadens politiker arbetar för Mariehamns bästa?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hur ansvarstagande stadens politiker är?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hur politikerna sköter stadens ekonomi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hur stadens högre tjänstemän arbetar för Mariehamns bästa?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hur väl politiska beslut genomförs?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4808636937

C5 HELHETSBEDÖMNING AV INVÅNARNAS MÖJLIGHETER TILL INFLYTANDE PÅ BESLUT INOM STADEN

Hur nöjd är du med den insyn och det inflytande invånarna har över stadens beslut och verksamheter?	Inte alls nöjd 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	I allra högsta grad nöjd 9 10 Ingen åsikt ☐ ☐ ☐
Hur väl uppfyller din stad dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande?	Inte alls 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	I allra högsta grad 9 10 Ingen åsikt ☐ ☐ ☐
Försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande över stadens verksamheter och beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker du att invånarnas faktiska insyn och inflytande kommer i Mariehamn?	Långt ifrån 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Mycket nära 9 10 Ingen åsikt ☐ ☐ ☐

EN AVSLUTANDE FRÅGA OM VAD STADEN BORDE SATSA PÅ

 Om du fick välja ett område eller en sak som Mariehamns stad borde satsa på, vad skulle det vara?

Skriv kortfattat och tydligt!

NÅGRA FRÅGOR OM DIG

 Är du kvinna eller man? Kvinna Man

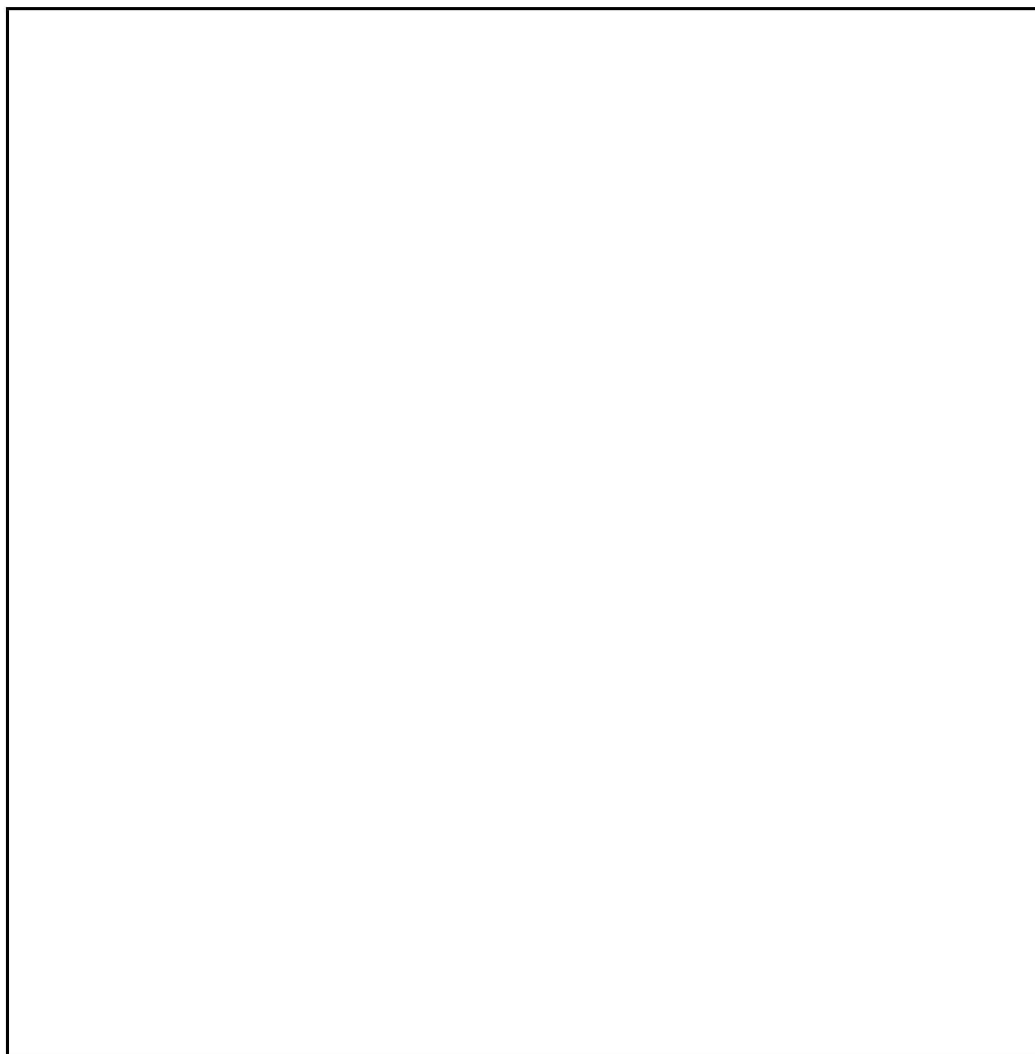
 Hur gammal är du? 18-24 år
 25-34 år
 35-44 år
 45-54 år
 55-64 år
 65-74 år
 75 år eller äldre

 Hur länge har du senast och sammanhängande bott i Mariehamn? 2 år eller kortare tid
 3-5 år
 6-10 år
 11 år eller längre tid

2554636933

SYNPUNKTER TILL DIN STAD/KOMMUN

Om det finns något avsnitt i enkäten som du särskilt vill kommentera kan du göra det här.

TACK FÖR DIN MEDVERKAN!

ÅLANDS STATISTIK OCH UTREDNINGSGSBYRÅ

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en fristående enhet vars huvuduppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva kvalificerad utrednings- och forskningsverksamhet.

ÅSUB producerar fortlöpande aktuell statistik inom en rad olika samhällsområden. Tyngdpunkten i analysverksamheten utgörs av utredningar inom det ekonomisk-politiska området. Statistiska sammanställningar publiceras regelbundet i serierna ÅSUB Statistik och ÅSUB Statistikmeddelande, medan serien ÅSUB Rapport innehåller utredningar, analyser och annan information om Ålands ekonomi och samhälle.

Mer information om verksamheten och publikationer finns på ÅSUB:s hemsida www.asub.ax

ÅLANDS STATISTIK- OCH
UTREDNINGSGSBYRÅ

Tfn +358 (0)18 25490
Fax +358 (0)18 19495
info@asub.ax
www.asub.ax

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX-22 111 MARIEHAMN